

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
BAYBURT VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**BAYBURT İLİ
2024 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

BAYBURT- 2024

ÖNSÖZ

Gelişen teknolojinin yaşam kalitesini yükseltmesi yanında; bu gelişmelerin tabiata ve çevreye verdiği kirlilik boyutları her geçen gün hızla artmaktadır. Yaşamı daha mükemmel hale getirme amacına dönük bu gelişmelerin, gerek kırsal alanda, gerekse kentsel alanda doğal kaynakları bozduğu, su, hava ve toprak kirlenmesine yol açtığı; bitki ve hayvan varlığına zarar verdiği son yıllarda inkâr edilemez bir gerçek haline gelmiştir.

Hızla artan dünya nüfusunun ihtiyaçlarının karşılanması için, teknolojinin gelişmesine bağlı olarak endüstrileşmenin de artması gerekmektedir. Bu artış, beraberinde var olan doğal kaynakların hızla tükenmesine ve kirlenmesine neden olmaktadır. Çeşitli kaynaklardan çıkan katı, sıvı ve gaz halindeki kirlетici maddelerin hava, su ve toprakta yüksek oranda birikmesi çevre kirliliği oluşmasına neden olmaktadır.

İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan Çevre Durum Raporunun; İlimizde ortak yaşam alanımız olan çevrenin korunması ve iyileştirilmesi, doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması, su, toprak ve hava kirlenmesinin önlenmesi, İlimizin biyolojik çeşitliliği ile doğal ve tarihsel zenginliklerinin korunmasına rehberlik ederek, gelecek nesillere yaşanabilir temiz bir çevre bırakmasına katkı sağlayacağına inanıyorum.

Bu raporda sunulan bilgilerin toplanmasında yardımcı olan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ederim.

Cengiz SEVİM

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	9
A. HAVA.....	12
A.1. HAVA KALİTESİ.....	12
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER.....	16
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR.....	19
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları.....	19
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI.....	19
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ.....	21
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	21
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK.....	22
A.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	22
B. SU VE SU KAYNAKLARI.....	23
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ.....	23
B.1.1. Yüzeysel Sular.....	23
B.1.1.1. Akarsular.....	23
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuar.....	23
B.1.2. Yeraltı Suları.....	25
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri.....	26
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ.....	26
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU.....	27
B.3.1. Noktasal kaynaklar.....	27
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar.....	27
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar.....	27
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar.....	27
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar.....	27
B.3.2.2. Diğer:.....	27
B.4. DENİZLER.....	27
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ.....	28
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu.....	28
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti.....	28
B.5.1.2. Yeraltı Su Kaynaklarından Kullanılan Su Miktarı ve İçme Suyu Arıtma Tesisi Mevcudiyeti.....	29
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	29
B.5.2. Sulama.....	29
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	31
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı.....	31
B.5.3. Endüstriyel Su Temini.....	31
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı.....	32
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı.....	32
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI.....	32
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri.....	32
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri.....	35
B.6.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri.....	36
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması.....	37
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	37
B.7.1 Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar.....	37
B.7.2.Arıtma Çamurlarının Toprakta kullanımı.....	37
B.7.3.Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar....	37

B.7.4. Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliği	37
C. ATIK	39
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	39
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLAR	41
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	42
C.3.1. Eğitimler	42
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	42
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı	43
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	44
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	45
C.6. ATIK YAĞLAR	46
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	46
C.8- BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	47
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIS LASTİKLER (ÖTL)	47
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR (AEEE)	48
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIS (HURDA) ARAÇLAR	49
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	49
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları	49
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	50
C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları	50
C.13. TIBBİ ATIKLAR	50
C.14. MADEN ATIKLARI	50
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	51
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	52
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	52
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME:	52
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI	53
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	53
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	53
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	54
E.1. FLORA	54
E.2. FAUNA	55
E.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR	57
E.4. ÇAYIR VE MERA	58
E.5. SULAK ALANLAR	59
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	59
E.6.1. Tabiat Anıtları	59
E.6.2. Tabiatı koruma alanları	59
E.6.3. Anıt ağaçlar	59
E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri	59
D.6.5. Doğal Sit Alanları	59
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	59
F. ARAZİ KULLANIMI	60
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	60
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	61

F.2.1. Çevre düzeni planı	61
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	61
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ.....	62
G.1. ÇED İŞLEMLERİ.....	62
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	63
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	63
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI.....	64
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	64
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	65
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR.....	65
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI.....	66
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	66
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	67
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	68

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1-Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri uyarı eşikleri.....	14
Çizelge 2-Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	14
Çizelge 3-Ulusal hava kalitesi indeksi	15
Çizelge 4-2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri	15
Çizelge 5-2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	18
Çizelge 6-2024 Yılında Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler.....	20
Çizelge 7-2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değer aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	21
Çizelge 8-2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	22
Çizelge 9-İlimizin Akarsuları.....	23
Çizelge 10-Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar.....	23
Çizelge 11 İlimizde yeraltı suyu potansiyeli.....	25
Çizelge 12-2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	26
Çizelge 13-Tarım Alanları	27
Çizelge 14-Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri	28
Çizelge 15-Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri	28
Çizelge 16 -Yeraltı Su Kaynaklarından Kullanılan Su Miktarı ve İçme Suyu Arıtma Tesisi Mevcudiyeti	29
Çizelge 17-Sulama alanına ait halk sulamaları	29
Çizelge 18-2024 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı	32
Çizelge 19-Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri	32
Çizelge 20-Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri	32
Çizelge 21-2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu	34
Çizelge 22 -2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024).....	35
Çizelge 23-2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı.....	35
Çizelge 24-2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu.....	37
Çizelge 25-2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları.....	37
Çizelge 26-2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	38
Çizelge 27-2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları	38
Çizelge 28-2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	40
Çizelge 29-2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	41
Çizelge 30-2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri.....	42
Çizelge 31-2020 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı.....	43

Çizelge 32-İlimizdeki 20 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları.....	44
Çizelge 33-2023 kayıtlı ekonomik işletme sayısı	44
Çizelge 34-2024 yılında Bayburt ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı.....	45
Çizelge 35-2024 Yılında Bayburt İlnde Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı	45
Çizelge 36-2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları.....	45
Çizelge 37-2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	46
Çizelge 38-Bayburt İlnde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg)*	46
Çizelge 39-İlimizde 2024 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler	47
Çizelge 40-Bayburt ilinde 2024 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler.....	47
Çizelge 41-Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl).....	47
Çizelge 42-Bayburt ilinde 2024 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	48
Çizelge 43-İlimizde 2024 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı	49
Çizelge 44-2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler.....	49
Çizelge 45-2024 Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar.....	50
Çizelge 46-İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı.....	50
Çizelge 47-İlimizdeki 2024 Yılı Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı	50
Çizelge 48-İlimizdeki 2021 Yılı İtibariyle Bulunan Atık İşleme Tesisi Sayısı	51
Çizelge 49-2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi	53
Çizelge 50-İlimizde Tabii Olarak Yetişen Tıbbi Ve İtri Bitkilerden Bazıları	54
Çizelge 51-İlimizin arazi kullanım sınıflandırılması	60
Çizelge 52-İlimizde Bakanlık Merkez Ve ÇŞİDİM Tarafından 2024 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu Ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı	62
Çizelge 53-Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	63
Çizelge 54-2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	63
Çizelge 55-2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	63
Çizelge 56-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı.....	64
Çizelge 57-2024 Yılında ÇŞİDİM’e Gelen Tüm Şikâyetler Ve Bunların Değerlendirilme Durumları	65
Çizelge 58-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	65

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1-2024 yılında Bayburt istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*	20
Grafik 2-2024 yılında Bayburt istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği*	20
Grafik 3-Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	33
Grafik 4-Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	33
Grafik 5-2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	39
Grafik 6-Yıllar bazında Bayburt ilinde sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	42
Grafik 7-Yıllar İtibariyle Sıfır Atık Sistemine Geçen İl Genelindeki Bina ve Yerleşkelerin Sayısı	44
Grafik 8-Yıllar itibariyle atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi	45
Grafik 9 – Atık Yağlar	46
Grafik 10-Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)	48
Grafik 11-Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi	49
Grafik 12-İlimizde 2024 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	60
Grafik 13-2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	62
Grafik 14-2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	63
Grafik 15-ÇŞDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı	64
Grafik 16-2024 Yılında ÇŞDİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı	65
Grafik 17-2024 yılında ÇŞDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı	66
Grafik 18-2025 yılında ÇŞDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı	66

HARİTALAR DİZİNİ

Harita 1-Bayburt ili haritası	9
Harita 2-NEFES Yazılımı Bayburt İli Görseli	13
Harita 3-Bayburt ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	19
Harita 4-Bayburt Belediyesi Hafriyat Atıkları Alanları	41
Harita 5-Çevre Düzeni Planı Haritası	61

GİRİŞ

Harita 1-Bayburt ili haritası

Coğrafi Konum

Bayburt; 2024 rakamlarına göre toplam nüfusu 83.676 olup iller arasında en küçük ilimizdir. İl nüfusunun % 38,18'sini belde ve köy, % 61,68'ünü il/ilçe nüfusu oluşturmaktadır. Bayburt il nüfusunun, Türkiye nüfusuna oranı %0,1dir. Nüfus artış hızının ise genel olarak azalma eğiliminde olduğu görülmektedir. İlin en hızlı göçü 2000-2007 yılları arasında gerçekleşmiş olup nüfus artış hızı -%213,1 olarak gerçekleşmiştir. Nüfus artış hızı 2010 yılına kadar negatif(-) iken 2011 yılında yaklaşık %3.11 olarak gerçekleşmiştir. Nüfustaki bu artışın sebebinin Üniversitenin açılması ve kısmi yatırımların olduğu tahmin edilmektedir. Bu tarihten itibaren ise nüfus artış hızı tekrar negatif (-) olmuştur. 2018 yılında nüfus artış hızı -% 11,43 olarak negatif (-) ivme kazanmıştır.

İklim

Bayburt İli Doğu Karadeniz iklimi ile Doğu Anadolu iklimi arasında, karasal özellikleri ağır basan bir geçiş iklimi hüküm sürmektedir. Kuzeyde uzanan Karadeniz Sıra Dağları, Karadeniz iklim etkilerinin bölgeye sarkmasını engellemektedir. Bu nedenle bölgede Doğu Anadolu'nun karasal ikliminin etkileri görülmektedir. İklim sınıflandırma yöntemine göre yarı kurak az nemli bir iklime sahip, kışları soğuk, yazları ılık, su fazlası kış mevsiminde ve orta derecede, kara tesirine yakın bir iklime sahiptir.

Bitki Örtüsü

Bayburt ili 40 derece 37 dakika Kuzey Enlemi ile 40 derece 45 dakika Doğu boylamı, 39 derece 52 dakika Güney enlemi ile 39 derece 37 dakika batı boylamları arasında yer alır. Doğusunda Erzurum, batısında Gümüşhane, kuzeyinde Trabzon ve Rize, güneyinde Erzincan illeri ile çevrili Anadolu' nun kuzey doğusunda Çoruh Nehri kenarında ve denizden 1550 m. Yükseklikte kurulmuş 3652 km² yüzölçümlü bir ildir. Bayburt ve çevresi yeryüzü şekilleri bakımından genel olarak üç bölümden oluşmaktadır. Birincisi; sahanın batı yarısını oluşturan Bayburt ovası, ikincisi ise akarsuların oluşturduğu vadiler ve üçüncüsünü de; yörenin etrafını çevreleyen ve doğu yarısında yer tutan dağlık alanlardır.

Nüfus ve Yerleşim

Bayburt ekonomisi, iklim ve coğrafi şartlara bağlı olarak tarım ve hayvancılığa dayalıdır. Tarım ekonomisinin de temel kaynakları hayvan yetiştiriciliği ve bitkisel üretim teşkil etmektedir. Ekonomik yaşam tarihi gelişimi içinde temel özelliğini değiştirmemiştir. Sanayileşme ise yok denecek kadar azdır. Ticaret ve Sanayinin gelişmediği ilde tarım ve hayvancılık başlangıçtan beri ekonomiyi sürükleyici bir rol oynamıştır.

İlimizde; birer adet Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Sitesi bulunmaktadır. 2006 yılında faaliyete geçen Organize Sanayi Bölgesi 218 hektar alana sahip olup 127 parsel bulunmaktadır. Bu parsellerden 22 adeti tahsis edilmiş olup 105 adet parsel boş bulunmaktadır. Bu parsellerden; 15 adet parsel (8 adet firma) üretimde, 3 adet parsel (3 adet firma) inşaat aşamasında, 2 adet parsel (2 adet firma) üretime ara vermiştir. Bu işletmelerde; taş ve mermer, çay ve un paketleme, civciv yem ürünleri poşet ve ambalaj malzemeleri üretimi, süt işleme tesisleri bulunmaktadır.

İlimizin istihdama göre sektörel dağılımı %74,5 tarım ve hayvancılık %23,2 hizmetler ve %2,3 sanayi şeklindedir. İlimiz tarım ve hayvancılık sektöründe Türkiye ortalamasının üstünde bir istihdam oranına sahipken hizmet ve sanayi sektöründe Türkiye ortalamasının altındadır.

Sanayi işletmelerinin başlıca sorunları; hammadde tedariki konusunda sıkıntı yaşanması, üretilen ürünlerin ve hammaddenin nakliyesinin yüksek olması nedeniyle birim maliyetlerin artmasına neden olmakta buna rekabeti negatif yönde etkilemektedir. Sanayide çalışan kalifiye işçi sıkıntısı nedeniyle de sorunlar yaşanmaktadır. Bölge ikliminin karasal özellik göstermesi nedeniyle de bazı sektörlerin kış aylarında üretim yapmasını engellemektedir.

Bayburt ve çevresinde, MTA tarafından yapılan araştırmalarda; bakır, demir, krom ve linyit rezervlerinin olduğu tespit edilmiştir. Kop dağının kuzey yamaçlarında krom, Maden köyünün yakın çevresinde bakır rezervleri bulunmaktadır. Ancak kop kromlarının dışında bugüne kadar ciddi çapta işletilen olmamıştır. Bölgede “ Bayburt Taşı ” olarak bilinen çevrenin inşaat taşı ihtiyacını karşılayan, yöreye ekonomik katkı sağlayan taş ocakları da işletilmektedir. Çeşitli restorasyon işlerinde kullanılan bu yontma taşı; cami, minare, çeşme, mezar taşı ve benzeri işlerde tercih edilmektedir.

Tarımsal Yapı

Bayburt; büyük pazar ve hammadde kaynaklarına uzak olması, etkin bir ulaşım ağının içerisinde olmaması, coğrafi bakımdan Karadeniz ve Doğu Anadolu Bölgeleri arasında geçiş bölgesi konumunda olması gibi nedenlerle sanayi ve ticaret anlamında sürükleyici bir gelişme sağlayamamış ve kalkınma hedeflerini özellikle tarım sektöründe yoğunlaştırmıştır. Ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanan İlimizde nüfusun %43,57'si belde ve köylerde, % 56,43'ü ilçe ve il merkezinde yaşamaktadır. Çalışan nüfusun % 74,5'i tarım sektöründe, % 23,5'i hizmetler sektöründe ve sadece % 2'si sanayi sektöründe yer almaktadır. 2017 yılı itibarıyla toplam tarım arazisi 131.620 (ha) ve kişi başına tarım alanı 1.45 (ha/kişi) olan bir il olarak, tarım ve özellikle hayvancılığa öncelik verilmesi İlimizin sahip olduğu potansiyelin değerlendirilmesi adına doğru ve önemli bir gelişme olacaktır. İlimizin ekonomisinde çok önemli bir paya sahip olan tarım; parçalı işletme yapısı, mülkiyet sorunları nedeniyle tarımsal desteklerden yeterince yararlanılamaması, nitelikli işgücü ve eğitim eksikliği gibi nedenlerle yıllar içerisinde kabuğunu kıramamış, iktisadi bir sektör olarak İl ekonomisinin bölge içerisinde rekabet gücü oluşturmasını sağlayamamıştır. Son yıllarda yapılan sulama yatırımları bölgenin tarımsal yapısını olumlu etkilemiş, Bakanlık ve diğer kaynaklarla iktisadi işletmeler

kurulmaya başlanmıştır. Orta ve Doğu Karadeniz bölgesinin en önemli tarımsal üretim alanlarına sahip Bayburt ilinde; son yıllarda kendini yenilemeye başlayan tarım sektöründe nitelikli eleman eksikliği ve eğitim ihtiyacı göze çarpmaktadır. Kamu kurumlarınca yürütülen eğitim çalışmalarına ilaveten, üretici örgütlenmesinin sağlanması ve İlde tarımla ilgili nitelikli işgücü yetiştirecek yükseköğretim düzeyinde bir kurum açılması bu ihtiyacın giderilmesine katkı sağlayacaktır.

Turizm

Bayburt; Çin–Trabzon Tarihi İpekyolu güzergâhı üzerinde tarih ile doğal güzelliklerin buluştuğu bir yerdir. Tarih öncesi dönemlerde dahil olmak üzere Bayburt birçok uygarlığa ev sahipliği yaparak bu uygarlıkların izlerini günümüze taşımıştır. İlde bulunan yaylalar eko, kış, kayak turizm potansiyeli açısından oldukça yüksek bir potansiyel arz eder. Bayburt’taki flora zenginliği, 250’nin üzerindeki endemik bitki çeşidi botanik turizmi için oldukça elverişlidir.

İlimizi bir kemer misali ortasından sararak Bayburt ovasını sulayan Çoruh Nehri ile bereketli topraklar yanında su sporları özellikle kano yapma imkânı sunar.

Bayburt Kalesi: Osmanlı döneminde bu kaleye Çinimaçın Kalesi ismi verilmiştir. Bunun da nedeni kalenin dış yüzeylerinde mor, yeşil ve firuze renkli çinilerin kullanılmış olmasıdır. Kalenin doğu kesiminde XVIII.-XIV. yüzyılda yapıldığı sanılan bir de kilise kalıntısı bulunmaktadır. Kalenin batı tarafında ise yağlı mağarası bulunmaktadır.

Dede Korkut Türbesi: İlin güney doğusunda merkeze 39 km mesafedeki Masat Köyü yakınında bulunan, yapılış şekli ve mimarisi ile çok eskilere dayandığı anlaşılan ve halk arasında Ali Baba diye geçen Türkmen türbesinin, Dede Korkut'a ait olduğu belirtilmektedir.

Sünür Kutlu Bey Camii: Akkoyunluların kurucusu Turali bey oğlu Fahrettin Kutlu Bey tarafından yaptırılan caminin kapısı üzerindeki kitabeden 1538 yılında onarıldığı anlaşılmaktadır. Minaresi ise 1616 tarihi taşıyan tarihi bir kitabeyle sahiptir. İran Şahı Tahmasp'ın işgali sırasında tahrip edilmiş ve bu olay kapı üzerindeki kitabede yer almaktadır. Kanuni döneminde 1538 yılında onarım görmüştür.

Aydıntepe Yeraltı Şehri: Aydıntepe ilçesinde yer alan kent, tüf içerisinde, yüzeyden 2-2,5 metre derinde, başka yapı malzemesi kullanılmadan ana kayaya oyulmuş galeriler, tonozlu odalar ve bu odaların açıldığı daha geniş mekânlardan oluşmaktadır. Yaklaşık bir metre genişliğinde ve 2-2,5 metre yüksekliğinde tonoz örtülü galeriler yer yer her iki yanda genişlemektedir. 3-8 metrekareye yakın planlı odalar bu mekâna açılmaktadır. Gözetleme mekânlarının oluşturduğu havalandırma amaçlı konik biçimdeki deliklerin galeri odaların aydınlatılması amacıyla duvarlara oyukların açıldığı görülmektedir. Bunun tarihi Halde şehrine ait olduğu söylendiği gibi, geç Roma veya erken Hristiyanlık devirlerine ait olabileceği de söylenmektedir.

Ayrıca 2020 yılı içerisinde İlimize 36.000 yerli, 42.500 yabancı turist giriş yapmıştır.

İl Müdürlüğü Çevre Personel Durumu

İl müdürlüğümüzde çevre kısmı “ÇED ve Çevre Hizmetleri Şube Müdürlüğü” adıyla tek şube olup, şubede 1 adet Şube Müdürü, 2 adet Çevre Mühendisi 1 adet Şehir Plancısı, olmak üzere toplam 4 personel görev yapmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge 1’de verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan ”Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirletici kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

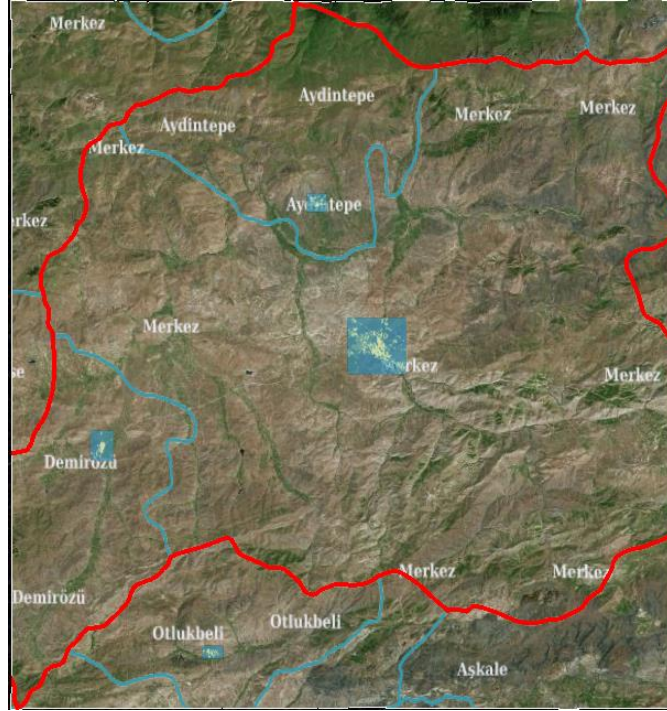
Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 2-NEFES Yazılımı Bayburt İli Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri 81 ilimiz için ortaya konulmaktadır.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmalar 81 ilimizde yaygınlaştırılmıştır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak hava kalitesi tahmin sonuçlarını üretmektedir.

Çizelge 1-Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri uyarı eşikleri
(Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² ’de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vegetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 2-Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	NO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	CO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	O ₃ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM ₁₀ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 3-Ulusal hava kalitesi indeksi

(Hava Kalitesi Değerlendirme Ve Yönetimi Yönetmeliği)

<i>Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler</i>	<i>Sağlık Endişe Seviyeleri</i>	<i>Renkler</i>	<i>Anlamı</i>
<i>Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..</i>	<i>..hava kalitesi koşulları..</i>	<i>..bu renkler ile sembolize edilir..</i>	<i>..ve renkler bu anlama gelir.</i>
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 4-2024 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	-	
Atık Yakma	-	
Cam	-	
Çimento	-	
Enerji	-	
Gıda	-	
Gübre	-	
Kağıt	-	
Kimya	-	
Kireç	-	
Lastik	-	
Maden	-	
Metalurji	-	
Otomotiv	-	

Rafineri	-	
Şeker	-	
Tekstil	-	
Jeotermal Enerji (JES)	-	
TOPLAM	-	

NOT:İlimizde sürekli emisyon ölçüm sistemleri bulunmamaktadır.

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topografik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Hava kirliliği ile mücadele kapsamında hava kirliliğine neden olan kaynaklarda (ısınma, sanayi, trafik) gerekli önlemlerin alınarak hava kalitesinin korunması kapsamında yönetmelikler çıkarılarak uygulanmakta, mevzuat oluşturulması ve uygulanmasına yardımcı olmak amacıyla projeler yürütülmektedir. Bu çerçevede, hava kalitesi konusundaki Avrupa Birliği Direktifleri, ulusal mevzuatımıza aktarılmış ve 2014 yılına kadar tam uygulamanın gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu bağlamda, bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

21 Aralık 2009 tarihi itibarı ile AB ile Türkiye arasında Çevre Faslı müzakerelere açılmıştır. Bu çerçevede, ülkemizde hava kalitesine ilişkin AB mevzuatının uygulanması için izleme ağlarının kurulmasını, laboratuvar altyapısının oluşturulmasını, kurumsal kapasitenin artırılmasını, eylem planlarının hazırlanmasını, gerekli önlemlerin alınmasını ve hava kalitesi limit değerlerimizin her yıl kademeli olarak AB hava kalitesi limit değerlerine indirilmesi öngörülmektedir.

Renksiz bir gaz olan Kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'den ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot

oksit türü olması itibari ile NO₂ kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO₂ derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO₂ derişimlere uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağılı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM₁₀), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışır. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM' ye oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM₁₀- 10 µm'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 µm'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM₁₀ için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM₁₀ solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler % 100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerler ulaşılmasının bir sebebi de inversiyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

İnversiyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına karışarak, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruziyet, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ocak 2007’de kurşunsuz benzine geçişle birlikte kurşun emisyonlarında önemli bir azalma olmuştur. Kurşunun sağlığa etkisi partikül büyüklüğü ile doğru orantılıdır. 2.5 µm’den küçük partiküller akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Kurşun gibi zehirli maddeler buradan tamamen kana geçebilir. 2.5- 10 µm arasındaki partiküller bronşlar ve burun-boğaz boşluğunda birikir. Çocuklar kurşun tarafından zarar gören en büyük risk grubudur.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂= O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC’ dur. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozonun fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC’ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 5-2024 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları

(Bayburt Valiliği SYD Vakfı – AKSA Gümüşhane Bayburt Doğal Gaz Dağıtım A.Ş., 2024)

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi				Mutfak	152,24		
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm ³)		Tüketim Miktarı (m3)	
Konut	2.238			20.613.906,15			

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

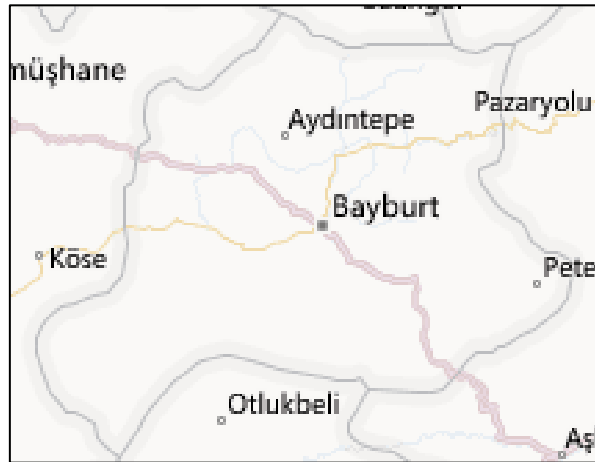
İlimiz genelinde hava kalitesi çalışmaları kapsamında; katı yakıt satıcıları ile ilgili 2021 yılı içerisinde 13 işletmede 13 kez denetimlerin yapıldığı, tesislerden kaynaklı tozuma ile ilgili toz önleyici tedbirlerin ve gerekli çevre izinlerinin alınması sağlanmıştır. Bayburt il merkezinde Ocak 2007 tarihinde ilimize kurulan Hava ölçüm İstasyonu vasıtasıyla her gün düzenli ölçüm yapılmaktadır. Ayrıca Vali başkanlığında İlimiz genelinde hava kalitesini artırmak için İlimiz Kaleardı Mevkiinde bulunan taş ocakları, kırma-eleme tesisleri ve hazır beton santrallerinin uygun başka alanlara taşınması için İl Mahalli Çevre Kurulu kararı alınmıştır.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

İlde Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve ilgili Bakanlık Genelgesi çerçevesinde Temiz Haa Eylem Planı ilk kez hazırlanmıştır. Daha önceki dönemlere ait Temiz Hava Eylem Planı bulunmamaktadır.

2025-2029 yıllarını kapsayan Temiz Hava Eylem Planı için 10.02.2025 tarih ve 2025/54 nolu Mahalli Çevre Kurulu'nda komisyon oluşturulmasına karar verilmiştir. İlgili kurumlar ile yapılan yazışmalar sonucunda 1 asil ve 1 yedek üye olmak üzere komisyonda yer alacak personel bilgileri tarafımıza gönderilmiştir. Temiz Hava Eylem Planı hazırlanarak 20/03/2025 tarih ve 2025/55 nolu Mahalli Çevre Kurulu tarafından onaylanmış ve THEP-İZ yazılımına yüklenmiştir.

A.4. Ölçüm İstasyonları

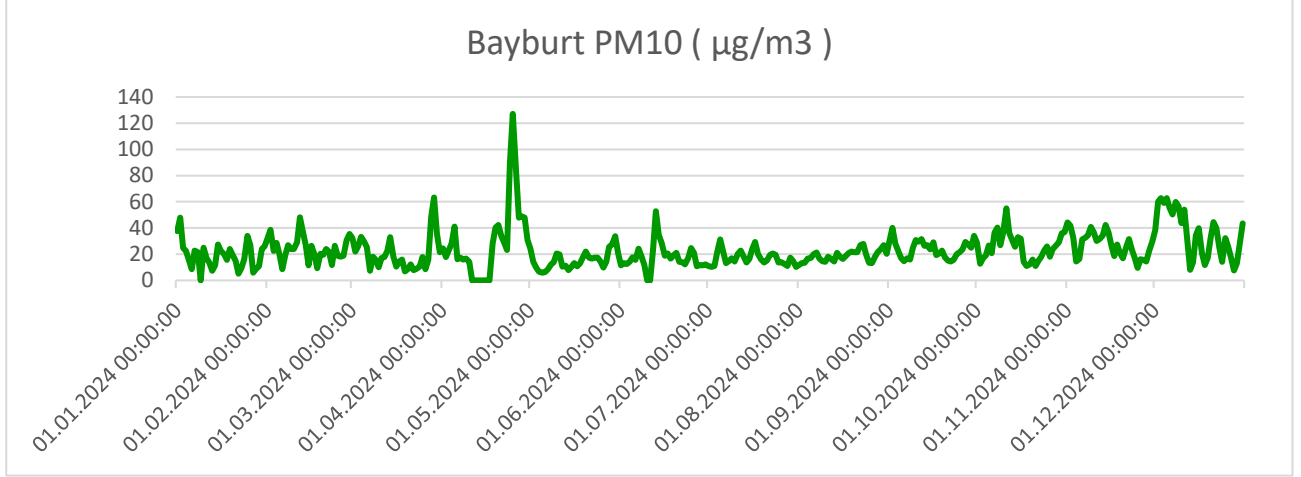

Harita 3-Bayburt ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

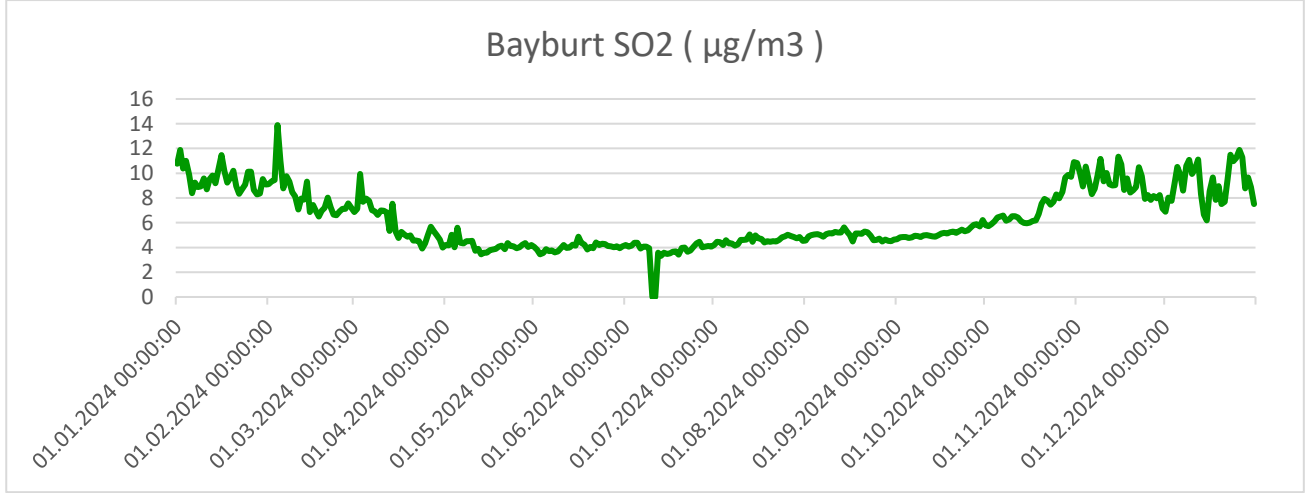
Bayburt İli Hava Kalitesi İstasyonu İlimiz Merkezinde Bayburt- Gümüşhane karayolunun yanında Meteoroloji İl Müdürlüğü bahçesi içerisinde bulunmakta olup, istasyon çevresinde bulunan binalarda kömür ve doğalgaz kullanılmaktadır. İstasyon çevresinde kirletici vasfı yüksek tesis bulunmamakla beraber genel kirleticiler kışın ısınma amaçlı kullanılan kömürden kaynaklı hava kirliliğidir. Hava Kalitesi ölçüm istasyonu İlimiz Küçük Sanayi Sitesinin bulunduğu alana yaklaşık 1500 metre mesafede olup Küçük Sanayi Sitesi Atatürk Mahallesi sınırları içerisinde yer almaktadır.

Çizelge 6-2024 Yılında Ölçüm İstasyon Yerleri ve Ölçülen Parametreler
(havaizleme.gov.tr ,2024)

İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (İsınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM
Bayburt Merkez		X	X	X	X		X

Grafik 1-2024 yılında Bayburt istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2024)

Grafik 2-2024 yılında Bayburt istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(havaizleme.gov.tr, 2024)

Çizelge 7-2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

İSTASYON ADI	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	9,56		18,92		-		3,82		7,43		11,25		34,14	
Şubat	8,13		24,11		-		3,31		12,12		15,42		43,36	
Mart	5,91		20,50	1	-		5,59		28,37		33,96		50,11	
Nisan	4,14		29,59	3	-		5,25		32,91		38,11		-	
Mayıs	4,02		15,27		-		3,48		17,58		21,04		-	
Haziran	3,6		17,45	1	-		-		-		-		28,02	
Temmuz	4,59		17,08		-		1,22		7,11		8,34		49,94	
Ağustos	4,95		18,67		-		5,07		34,67		39,73		47,49	
Eylül	5,16		23,84		-		6,59		39,66		46,26		40,15	
Ekim	7,13		25,61	1	-		10,92		41,16		52,08		29,84	
Kasım	9,20		27,15		-		1,27		6,28		7,54		25,49	
Aralık	9,23		35,58	9	-		-		-		-		28,15	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

Gürültü, insan ve toplum üzerinde olumsuz etkiler meydana getiren istenmeyen sesler olarak tanımlayabiliriz. Kısaca “istenmeyen ses” olarak tanımlanan gürültü; bir sorun olarak 19. Yüzyılda ortaya çıkmış, yüzyılımızda çok hızlı bir şekilde gelişmiş ve günümüzde teknolojik gelişme, hızlı ve sağlıklı kentleşme sonucu büyük boyutlara ulaşmıştır.

Ülkemizde ise; sanayileşme sürecinin yakın geçmişte başlayıp halen devam etmekte oluşu, kırsal kesimden, özellikle büyük kentlere doğru bir göçe neden olmuştur. Bunun sonucu, düzensiz şehirleşme, taşıma araçlarının sayısında artış, trafik yoğunluğu ve düzensizliği, sanayi bölgelerinin konut alanlarına yakın olması, küçük imalat hanelerinin yerleşim alanlarının içinde yer alması gibi benzer sebepler gürültü miktarını ve çeşidini her gün artırmış ve bu artış insan sağlığını her geçen gün daha fazla tehdit etmeye başlamıştır.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Hava Kalitesinin İyileştirilmesi İçin Alınacak Önlem Ve Hedefler

Ana hedefimiz; hava kirliliğinin çevre ve insan sağlığı üzerindeki zararlı etkilerini önlemek veya azaltmak için kirletici noktalarda meri mevzuat çerçevesinde gerekli önlemler alınarak hava kalitesinin iyileştirilmesi ve mevcut hava kalitesi sınır değerlerinin 01 Ocak 2014 tarihine kadar kademeli olarak azaltılması ve o tarihten sonra AB hava kalitesi limit değerleri artı tolerans değerlerine bağlanarak kademeli bir geçiş ile AB limit değerlerine uyum sağlanması hedeflenmektedir.

Bu çerçevede;

- Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi (HKDY) Yönetmeliğinin EK-IA (mevcut yönetmeliğinin sınır değerlerinin kademeli azaltımı) bölümünde tanımlanan sınır değerleri sağlamak,
- HKDY Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi ön değerlendirme çalışmalarını tamamlamak,
- HKDY Yönetmeliğinin uygulanması için kurumsal kapasiteyi güçlendirmek,
- Hava Kalitesi İzleme İstasyonu'ndan sürekli veri akışı sağlanarak, istasyondan gelen veriler doğrultusunda hava kalitesi ile ilgili program geliştirmek

- Sanayi tesislerinden kaynaklanan emisyonları kontrol altına almak ve gerekli izinleri aldirmek,
- Isınma maksatlı uygun yakma sistemlerinin kullanılmasını sağlamak,
- Konutlarda bireysel kullanımdan kaynaklanan havaya salınan fazla emisyonun önlenmesi için merkezi ısıtma sistemlerin kullanılmasını sağlamak,
- Kaliteli yakıt kullanılmasını sağlamak,
- Trafikte seyreden tüm motorlu taşıtların gerekli bakım ve egzoz emisyonu ölçümlerinin zamanında ve düzenli yaptırılmasını sağlamak,
- Temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını yaygınlaştırmak,
- Başta resmi bina ve okullar olmak üzere yeni bina yapımında ısı yalıtım projelerinin uygulanmasını sağlamak,
- Halkın bilinçlendirilmesini sağlamak amacıyla eğitim faaliyetleri düzenlemektir.
- 2025-2029 Temiz Hava Eylem Planı hazırlanmıştır.

A.7 Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge 8-2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Kaynak, Yıl)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
2	-	8041

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

2023 yılı PM₁₀' da sınır değerler hava kirliliğinden dolayı 15 kez aşılmış SO₂' de sınır değerler hiç aşılmamıştır. Gürültü ile ilgili herhangi bir şikâyetle bulunulmamıştır. Hava emisyonu açısından ilimizde herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Kaynaklar:

- Bayburt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- AKSA Gümüşhane Bayburt Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.
- Bayburt İl Özel İdaresi
- Bayburt İl Emniyet Müdürlüğü
- Yılmazlar EGB Araç Muayene İstasyonu A.Ş.
- Bayhanlar Tic. Koll. Şti.
- Bayburt Oto Ekspertiz
- <http://www.nufusu.com/il/bayburt-nufusu#nufus-yogunlugu>
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Bayburt>
- <http://havaizleme.gov.tr>

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Bayburt ilinin başlıca akarsuyu Çoruh Nehridir.Yerüstü suyunu oluşturan bu akarsuyun il çıkışı toplam ortalama akımı 914 hm³/yıl'dır.

Çizelge 9-İlimizin Akarsuları
(DSİ-2024)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi(m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Çoruh Nehri (Masat Çayı)	438	100	365,92	Çoruh Nehri	Enerji-Sulama
Çoruh Çayı	51,7	51,7	6,03	Çoruh Nehri	Sulama
Kanlı Çoruh Deresi	22,9	22,9	2,58	Çoruh Nehri	Sulama
Lori Deresi	47,1	47,1	1,42	Çoruh Çayı	Sulama
Tahsini Deresi	26,8	26,8	0,65	Çoruh Çayı	Sulama
Pulur Deresi	42,7	42,7	0,7	Çoruh Çayı	Sulama

İlimizde, Gökçedere Göletinde 245 ton/yıl kapasiteli ağ kafeste alabalık yetiştiriciliği yapılmaktadır. Yapım aşamasında olan Kanlı Çoruh Deresi üzerine kurulması düşünülen Müdürlüğümüzden ÇED izni alınmış 49 ton /yıl kapasiteli alabalık tesisi ve 7 adet düşük kapasitelerde tarla alabalıkçılığı yapılmaktadır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuar

Çizelge 10-Mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ -22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Gölün/Göletin/Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi m ³	Sulama Alanı	Çekilen Su Miktarı (m ³)	Katılan Su Miktarı (m ³)	Kullanım amacı
Ön İnceleme Aşaması			200,0 ha %1			
Merkez Karşıgeçit Sulaması			200,0 ha			
Planlama Aşaması			1045,0 ha %2			
Demirözü Elmalı Sulaması			112,0 ha			
Demirözü Gökçedere İlave Sulaması	Homojen Dolgu	3,452	313,0 ha			
Demirözü Pınarcık Sulaması			150,0 ha			
Merkez Ağören Sulaması			150,0 ha			
Merkez Alapelit Sulaması			120,0 ha			
Merkez Alinyurt Sulaması			150,0 ha			

Merkez Güneydere Sulaması			100,0 ha			
Proje Aşaması			10 741,0 ha %26			
Aydıntepe Erikdibi Sulaması			294,0 ha			
Aydıntepe Pınargözü Sulaması			233,0 ha			
Demirözü Petekli Sulaması			634,0 ha			
Kırklartepe Sulaması			5 770 ,0 ha			
Merkez Aydıncık Sulaması			523,0 ha			
Merkez Çimağıl Sulaması			781,0 ha			
Merkez Soğukgöze Sulaması			220,0 ha			
Aydıntepe Gümüşdamla Sulaması			889,0 ha			
Aydıntepe İncili Sulaması			200,0 ha			
Merkez Çerçi Sulaması			88,0 ha			
Merkez Sığırcı Sulaması			113,0 ha			
Merkez Yanıkçam Sulaması			69,0 ha			
Aydıntepe Sorkunlu Sulaması			900,0 ha			
Merkez Üzengili Sulaması			27,0 ha			
İnşa Halinde Olan			11 567,0 ha %28			
Demirözü Sulaması İkmali			9 667,0 ha			
Demirözü Gökçedere Göleti Sulaması			1 014,0 ha			
Demirözü Eymür Göleti Sulaması	Homojen Dolgu	1,02	385,0 ha			
Merkez Uğrak Göleti Sulaması İkmali			150,0 ha			
Merkez Sarımeşe Göleti Sulaması			225,0 ha			
Merkez Dövmekaya Göleti Sulaması			126,0 ha			
İşletme Olan Büyük Su İşleri Projeleri			11 985,0 ha %29			
Masat Sulaması Projesi			10 736,0 ha			
Demirözü Sulaması (Kısmi Açılan)	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	5,20	1 249,0 ha			
İşletmede Olan Küçük Su İşleri Projeleri			5 667,0 ha %14			
Kitre Göleti ve Sulaması	Homojen Dolgu	0,38	227,0 ha			
Taht Göleti ve Sulaması	Homojen Toprak Dolgu	0,25	162,0 ha			
Çayırözü Göleti ve Sulaması	Kil Çekirdekli Kaya	0,36	188,0 ha			
Konursu Göleti ve Sulaması	Kil Çekirdekli Zonlu Kaya	0,39	471,0 ha			
Sakızlı Göleti Sulaması	Homojen Dolgu	1,95	668,0 ha			
Saraycık Göleti Sulaması	Homojen Dolgu	1,35	416,0 ha			

Yukarı Pınarlı Göleti Sulaması	Homojen Dolgu	0,6	258,0 ha			
Danişment Göleti Sulaması	Homojen Dolgu	0,825	284,0 ha			
Suludere Göleti Sulaması			119,0 ha			
Kurugüney Göleti Sulaması			68,0 ha			
Akşar Mehmet Aslan Göleti Sulaması			1 931,0 ha			
Merkez Uğrak Göleti Sulaması			250,0 ha			
Çayırıyolu Kooperatifi (YAS)			625,0 ha			
İl Toplamı	% 100		41 205,0 ha			
Diğer Sulamalar						
Topraksu kooperatifleri sulaması YAS)	% 2		216,0 ha			
İl Özel İdare sulamaları (gölet, yerüstü)	% 65		8 180,0 ha			
Halk sulamaları	% 33		4 186,0 ha			
Diğer Sulamalar Toplamı	% 100		12 582,0 ha			
İl Genel Sulamalar Toplamı			53 787,0 ha			

B.1.2. Yeraltı Suları

İlimizde Yeraltısuyu emniyetli olarak çekilebilir su 15,0 hm³/yıl, fiili olarak tüketilen su miktarı ise 8,5 hm³/yıl'dır. Sulama amacıyla Çayırıyolu Kooperatifi adına 17 Adet Kuyu açılmış, bu kuyuların rezervi 5,60 hm³/yıl olup bu su son beş yıldır kullanılmamaktadır.

Çizelge 11 İlimizde yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Akiferin Alt Havza Adı	Yıllık Emniyetli YAS Rezervi (hm ³ /yıl)
Çayırıyolu alüvyon akiferi	16.00
Aydıntepe alüvyon akiferi	6.00
Hart-Sünür karstik kaynak boşalımı	4.00
Bayburt Merkez karstik kaynak boşalımı	11.35
Toplam	37.35

Bayburt Havzasında 23-8 nolu alt havza hariç, diğer alt havzalardaki jeolojik formasyonlarda Kurumumuz tarafından yeterli sayıda ve amaca uygun su temin amaçlı sondaj kuyu verilerine rastlanılmadığından Master-Plan çalışmaları kapsamında jeolojik formasyonların akifer özellikleri sağlıklı olarak ortaya konulamamıştır. Çalışmalarımızın “Planlama Aşamasında Hidrojeolojik

Etütler” kapsamında tüm alt havzaların akifer formasyonları tanımlanarak; yeraltısuyu bilançoları ve bütçelerinin oluşturulması hedeflenmiştir.

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Yeraltısuyu akiferleri ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamakta olup yeraltı su seviyesi ve yıllar içerisindeki değişimi hakkında bilgi bulunmamaktadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 12-2023 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları

Su Kaynağı nın Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanıma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY (Tablo-1)	Yeri (İlçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları (YAS için)	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Gümüşdamla	*	-	*	-	-	-	Gümüşdamla köyü,	Enlem 40.414542 Boylam 40.175242	0,26
Yüzey	Arpalı Kasabası	*	-	*	-	-	-	Arpalı Beldesi	Enlem 40.366061, Boylam 40.106863	3,37
Yüzey	Manas	*	-	*	-	-	-	Manas Köyü	Enlem 40.286974 Boylam 39.950899	10,10
Yüzey	Sakızlı	*	-	*	-	-	-	Sakızlı Göleti Köyü	Enlem 40.161254 Boylam 40.057643	0,41
Yüzey	Masat deresi	*	-	*	-	-	-	Masat köyü	Enlem 40.184458 Boylam 40.411876	0,36
Yüzey	Kop deresi	*	-	*	-	-	-	Kop köyü	Enlem 40.097486 Boylam 40.421376	0,47
Yüzey	Yazyurdu deresi	*	-	*	-	-	-	Aslandede yazyurdu yol ayrımı	Enlem 40.378136 Boylam 40.468840	1,6
Yüzey	Oruçbeyli		*	*	-	-	-	Oruçbeyli Göleti ve Köyü	Enlem 40.233323 Boylam 40.063746	0,85

Yüzey	Harman özü deresi		*	*	-	-	-	Harmanöz ü Köyü (Hes yolu köprü altı)	Enlem 40.1 89486 Boylam 40.3 03084	1,045
Yüzey	Yaylapınar deresi	*	-	*	-	-	-	Maden yaylapınar yol ayrımı	Enlem 40.189906 Boylam 40.448362	pasif

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Belediyemiz sınırlarında endüstri alanı yoktur.

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Bayburt Belediyesi AtıkSu Arıtma Tesisi inşaatına 28.05.2014 tarihinde başlanılmış olup, 2015 yılında işletmeye açılmıştır. Atık Su arıtma tesisinin tipi ise ileri biyolojik arıtmadır. Atık su arıtma tesisi proje raporlarına göre ortalama debi toplamı 6998 m³/gün'dür. Tesiste toplam çalışan sayısı 5 kişidir. Belediye sınırlarında evsel atıklar şebeke ile taşınarak dereye akmaktadır.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Bayburt'ta tarım yapılan alanlar, yapılan tarımın türünden (sulu veya kuru tarım) söz edilebilir. İlimizde 2020 yılında işlenen toplam tarım arazisi 119.363 Ha olup kuru tarım yapılan toplam ekilen alan 647,469 da, sulu tarım yapılan toplam ekilen alan 439,833 da'dır. İl genelinde kullanılan gübre ve pestisit miktarı, tarım alanları ve aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Çizelge 13-Tarım Alanları

Tarım Alanları	Bayburt (Ha)
Tarla Ürünleri	85.257,60
Nadas Alanı	11.478,90
Sebze Alanı	0.276,20
Süs Bitkileri Alanı	0
Meyve Alanı	0.166,80
Boş bırakılan	22.183,50

B.3.2.2. Diğer:

İlimizde daha önce kullanılan vahşi depolama alanı kullanılmamaktadır.

B.4. Denizler

İlimizin denize kıyısı bulunmamaktadır.

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

Çizelge 14-Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
1	BAYBURT HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	14,63	60,00	TÜZEL	BAYBURT
2	BAYBURT HES	AYDINTEPE	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	0,40	1,25	TÜZEL	BAYBURT
3	YILDIRIM HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	10,68	33,30	TÜZEL	BAYBURT

Çizelge 15-Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEN	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
4	AYDINTEPE HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	PROJE	8,60	23,02	TÜZEL	BAYBURT

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

Tahsis Sahibi	İlçesi	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
ARPALI BELEDİYESİ	Aydıntepe	TOMBUL	Kaynak	1575	16
BAYBURT BELEDİYESİ	Merkez	Yanık, Balca ve Erenli	Kaynak	1820	57
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Karadere	Kaynak	2443	2
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kaynargöze	Kaynak	2529	2
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kanlımaşat	Kaynak	2525	1
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kemersuları	Kaynak	2531	2
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Seküler	Kaynak	2427	1
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Kervanyolu	Kaynak	2525	1
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Deliktaş	Kaynak	1792	2
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Rumköy	Kaynak	1772	2
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Cavrank	Kaynak	2071	1
BAYBURT BELEDİYESİ	Merkez	Veysel	Kaynak	1630	91.5
BAYBURT BELEDİYESİ	Merkez	Dilenci	Kaynak	1615	91.5
AKŞAR BELEDİYESİ	Merkez	Çamuztaş,Oluklu	Kaynak	1730	6.5
KONURSU BELEDİYESİ	Aydıntepe	Cehennem Deresi ve Ardicğöze Kaynağı	Yüzey Suyu	1780	8.5
AYDINTEPE BELEDİYESİ	Aydıntepe	Celepler Deresi	Yüzey Suyu	2115	20

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlimizde içme ve kullanma sularının 3.626.640 tonluk kısmı Maden (Dilenci) 200-245 lt/sn, Masat Kuyuları 40-60 lt/sn, Veysel Kaynağı 14-19 lt/sn olmak üzere 3 adet doğal kaynaktan karşılanmaktadır. İlçe ve Belde Belediyeleri içme suyunun %90 a yakın kısmını kuyu sularından karşılamaktadır. İlimizde sanayi çok küçük kullanılan su miktarı toplam kullanılan su miktarı içinde yok denecek kadar az olduğu düşünülmektedir.

İlimiz sınırlarında kentsel su temini için çekilen su kaynağı bulunmamaktadır. Yüzeysel su kaynaklarından içme suyu verilmemektedir.

İlimizde İçme Suyu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

B.5.1.2. Yeraltı Su Kaynaklarından Kullanılan Su Miktarı ve İçme Suyu Arıtma Tesisi Mevcudiyeti

Çizelge 16 -Yeraltı Su Kaynaklarından Kullanılan Su Miktarı ve İçme Suyu Arıtma Tesisi Mevcudiyeti

Kaynağın Adı	Su Miktarı Yıllık
Çağıllı	88,300 m ³
Karaçayır	31,536 m ³

İlimizde İçme suyu Arıtma Tesisi bulunmamaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Bayburt Belediyesi içme ve kullanma suyunu; Dilenci Kaynağı (Min.200-Max.245 lt/sn), Masat Kaynağı (40-60 lt/sn), Veysel Kaynağı (14-19 lt/sn)kaynak sularından temin edilmektedir. Aydıntepe Belediyesi %20 Kuyu suyu, %80 kaynak suyundan, Arpalı, Gökçedere ve Demirözü Belediyeleri suyun tamamını kaynak sularından temin etmektedirler.

B.5.2. Sulama

İlimizde sulama amaçlı; Masat Sulama Projesi (12.690 ha. Sulama alanı, 22,72 hm³/yıl kapasiteli), Çayırıyolu Kooperatifi(YAS) (625 ha. Sulama alanı, 5,60 hm³/yıl kapasiteli Yeraltısuyu), Topraksu Kooperatifleri Sulaması(YAS) (216 ha. Sulama alanı), KHGM Sulamaları (Gölet, Yerüstü) (8.180ha. Sulama alanı) ve 4.186 ha sulama alanına sahip Halk Sulamaları mevcuttur.

Çizelge 17-Sulama alanına ait halk sulamaları (DSİ,2024)

Tahsis Sahibi	İlçesi	Köyü	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Koordinat X-Y	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
SÜLEYMAN HAYAL	Demirözü	BEŞPINAR	BEŞPINAR DERESİ	Yüzey Suyu	1730	39.873552 40.046555	0.87
SÜLEYMAN ŞENTÜRK	Merkez		Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1578	40.283407 40.202825	13.73
FATİH YAMAN	DEMİRÖZÜ	Akyaka Köyü	Lori Deresi	Yüzey Suyu	1726	39.881093 40.054093	2.053
FATİH YAMAN	DEMİRÖZÜ	Yazıbaşı Köyü	Lori Deresi	Yüzey Suyu	1725	39.884733 40.073544	1.84
NİLAR TARIM VE TOHUMCULUK A.Ş.	Merkez		Pulur Deresi	Yüzey Suyu	1614	39.943519 40.283601	0.69
YUNUS ÇAKMAK	Aydintepe	Akbulut Köyü	Karlıca Deresi	Yüzey Suyu	1538	40.244706 40.413823	0,045
İLHAMİ TAŞTAN	Merkez	Çakırbağ Köyü	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1425	40.496497 40.387479	0.46
İBRAHİM ARDUÇ	Merkez	Çamlıköy Köyü	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1414	40.539504 40.391806	0,011

ESER OZULU	Merkez	Yeşilyurt Köyü	Yeraltı Suyu	Yeraltı Suyu	1625	40.251387 40.187347	0.204
CEMİL MEMİŞ	Merkez	Ortaçimağlı Köyü	Çorçayır Deresi	Yüzey Suyu	1945	40.582357 40.1138	4.66
YILMAZ KAYA	Merkez	Uluçayır Köyü	Hörme Deresi	Yüzey Suyu	1875	40.335154 40.262186	1.17
MUHARREM MEMİŞ	Merkez	Yaylapınar Köyü	Yaylapınar Deresi	Yüzey Suyu	1669	40.448918 40.191124	0.664
TEVHİT AYENGİN	Demirözü	Güçlü Mahallesi	Yeraltı Suyu	Yeraltı Suyu	1730	39.917467 40.097363	1.26
İSLAM BAYTEMUR	Merkez	Örence Köyü	Kop Deresi	Yüzey Suyu	1682	40.403598 40.151844	2.99
SALİM KARA	Demirözü		Beşpınar Kaynağı	Kaynak	1736	39.868929 40.049005	1.12
SALİM KARA	Demirözü		Lori Deresi	Yüzey Suyu	1730	39.877053 40.049881	2.51
SALİM KARA	Demirözü		Lori Deresi	Yüzey Suyu	1726	39.88151 40.055505	0.87
HÜSEYİN KAYA	Merkez	Çalidere Köyü	İmamali Kaynağı	Kaynak	2160	40.386125 40.085216	0.53
VEYSEL KÖSE	Merkez	Yeşilyurt Köyü	Kopuzsuyu Deresi	Yüzey Suyu	1611	40.256227 40.194997	0.42
SEZAYİ OKUMUŞ	Merkez	Manas Köyü	Pulur Deresi	Yüzey Suyu	1619	39.928183 40.270103	0.44
EKREM TURGUT	Merkez	Kıratlı Köyü	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1650	40.431135 40.187291	0.13
SEBAHATTİN GÜVELİ	Merkez	Yaylapınar Köyü	Mezge Deresi	Yüzey Suyu	1702	40.443949 40.203825	1.56
KADİR YILDIZ	Merkez	Çamlıközü	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1412	40.523102 40.388122	0.34
BİROL ÜNER	Merkez	Çalidere Köyü	Kop Deresi	Yüzey Suyu	1777	40.4241 40.099115	0.83
ENVER EREN	Merkez	Başçimağlı Köyü	Boğaz Deresi	Yüzey Suyu	2008	40.557592 40.101685	0.4
MEHMET KÖSEOĞLU	Demirözü	Pınarcık	Hanzar Deresi	Yüzey Suyu	1751	39.925172 40.081571	1.099
TAHSİN GÜNER	Merkez	Akşar	Balkaynak Deresi	Yüzey Suyu	1625	39.954187 40.347812	0.5

NECATİ ÖZOĞUL	Merkez	Kıratlı Köyü	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1651	40.432879 40.186449	2.66
MUSTAFA ÖZARSLAN	Merkez	Gökpinar	Danişment Deresi (3 m derinlikte sığ kuyu)	Yeraltı Suyu	1692	40.191475 40.221403	5.9
YAVUZ AKPINAR	Merkez	Tuzcuzade	Akpınar Yeraltı Suyu Kaynağı	Yeraltı Suyu	1702	40.191503 40.2277	1.28
İBRAHİM AYDIN	Merkez	Gökpinar	Aydın Yeraltı Suyu Kaynağı	Yeraltı Suyu	1705	40.194964 40.226007	2.04
NEBİ DURSUN	Merkez	Gökpinar	Dursun Yeraltı Suyu Kaynağı	Yeraltı Suyu	1673	40.18381 40.225319	1.06
MUSTAFA OKUMUŞ (KARŞIGEÇİT KÖYÜ MUHTARI)	Merkez	Karşıgeçit	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1446	40.403726 40.384435	6
ÖMER YILDIZ	Merkez	Gez	Çoruh Nehri	Yüzey Suyu	1607	40.330096 40.186424	0.67
NEBİ DURSUN	Merkez	Tuzcuzade Mah.	Yeraltı Suyu(Keson)	Yeraltı Suyu	1683	40.184781 40.228427	0.25
BURHAN AKBURAK	Merkez	Kop Köyü	Arpaçayırı Deresi	Yüzey Suyu	1871	40.42985 40.060494	0.41
DURSUN ALİ ÖZTÜRK	Merkez	Yedigözel	Öztürk Kaynak Suyu	Kaynak	1570	40.340731 40.366471	0.9

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

2024 yılına ait veri bulunmamaktadır.

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İlimizde; damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılmamaktadır.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde sanayi çok küçük olup suyu genelde şehir şebekesinden kullanmaktadır. Geri dönüşüm suyu kullanılmamaktadır.

Çizelge 18-2024 yılında endüstrinin kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Tahsis Sahibi	Tahsis Amacı	İlçesi	Köyü	Su Kaynağı Adı	Su Kaynağı Türü	Su Kaynağı Kotu	Koordinat X-Y	Tahsis Edilen Su Miktarı (l/s)
HÜSEYİN BAYRAM	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Kop Köyü	Büke Deresi	Yüzey Suyu	1000	40.433183 40.073552	80
FAHAT TEMUÇİN	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Kop Köyü	Kop Deresi	Yüzey Suyu	1918	40.456417 40.056028	98
HASAN KOÇAK	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Yoncalı	Yoncalı	Yüzey Suyu	1000		80
ORHAN İŞİ	Su Ürünleri Suyu	Merkez	Harmanözü	Harmanözü	Yüzey Suyu	1000		407

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

Çizelge 19-Bayburt İlindeki İşletmedeki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEK	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
1	BAYBURT HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	14,63	60,00	TÜZEL	BAYBURT
2	BAYBURT HES	AYDINTEPE	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	0,40	1,25	TÜZEL	BAYBURT
3	YILDIRIM HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	İŞLETME	10,68	33,30	TÜZEL	BAYBURT

Çizelge 20-Bayburt İlindeki Planlama Ve Proje Aşamasındaki Hidroelektrik Santral Projeleri
(DSİ 22. Bölge Müdürlüğü, 2024)

İL SIRA NO	HİDROELEKTRİK SANTRALİN ADI	TESİSİN BULUNDUĞU		PROJE AŞAMASI	KURULU GÜÇ MW	TOPLAM ENERJİ GWh	PROJEYİ ÜRETEK	FİRMA ADI
		İLÇE	AKARSU					
4	AYDINTEPE HES	MERKEZ	ÇORUH NEHRİ	PROJE	8,60	23,02	TÜZEL	BAYBURT

İlimizde Çoruh Nehri üzerinde elektrik üretim amaçlı 2 adet HES mevcut olup özellikleri yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

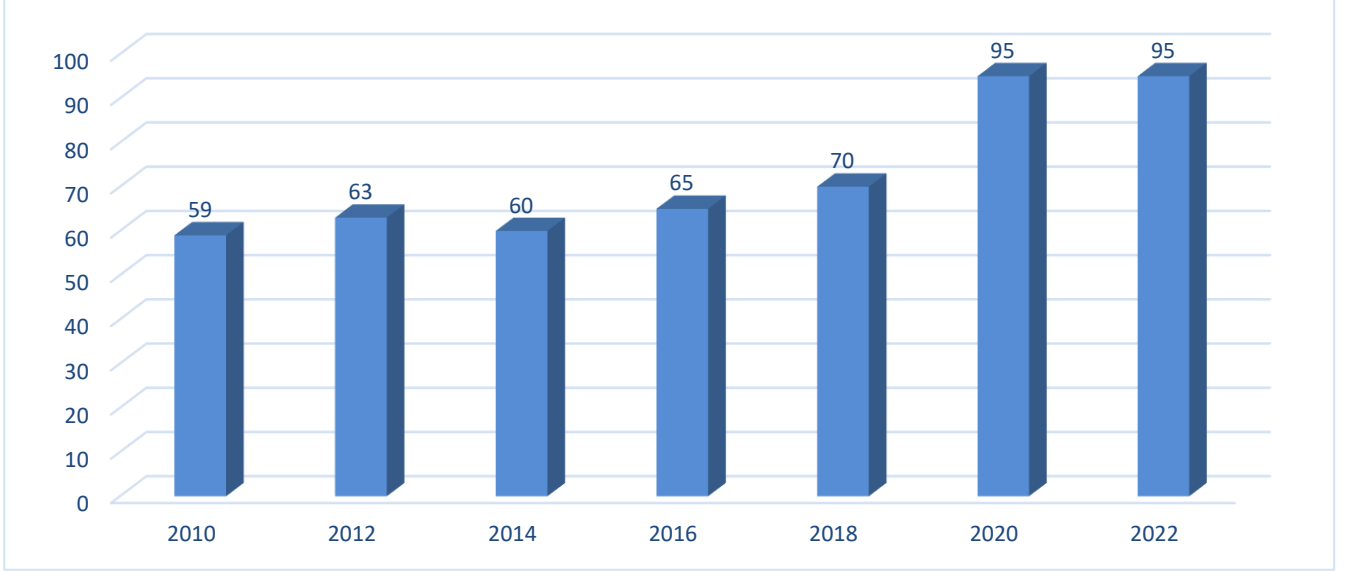
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

İlimiz merkezinde rekreatiyonel amaçlı kullanılan su miktarı 36.500 m³/yıl olup tamamı Kaynak suyudur. Diğer belediyeler yeşil alanlarını tankerlerle sulamaktadır.

B.6. Çevresel Altyapı

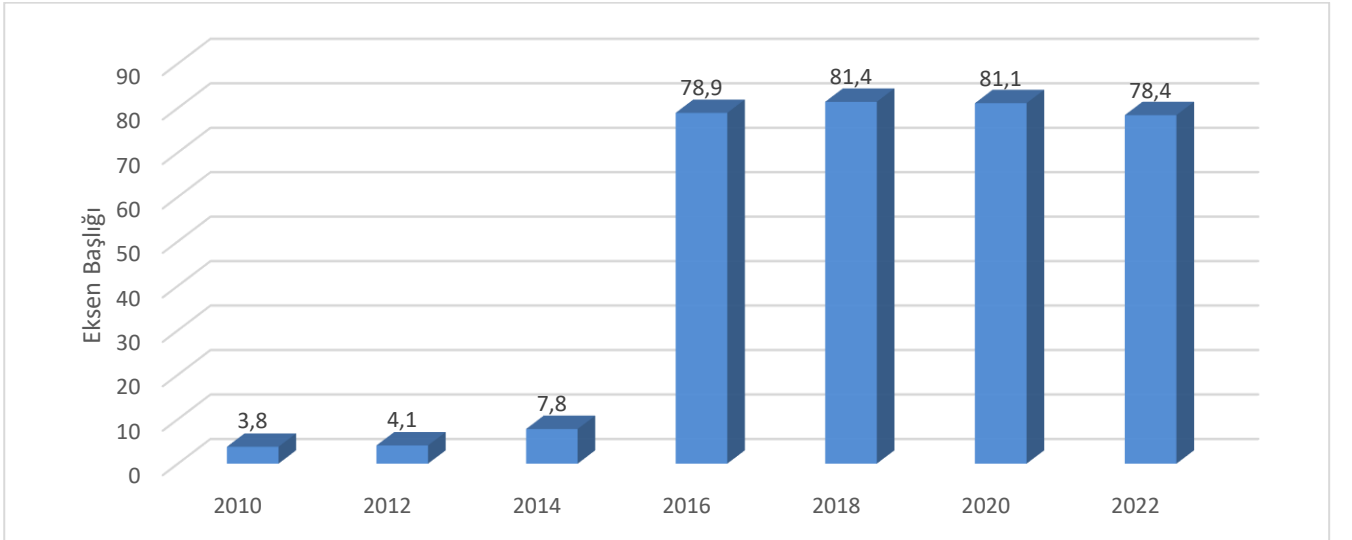
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

İlimizde 5 Belediyenin toplam 48.739 nüfusa yaptığı alt yapı hizmetlerinden kanalizasyon sistemi yıllar itibariyle %98-99 oranında bağlantılı olup kanalizasyon şebekesi ile hizmet verilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı Grafik B.4 gösterilmektedir.

Grafik 3-Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı
(TÜİK, 2024)

Not: 2024 verileri bulunmadığından 2022 verilerinden faydalanılmıştır.

Grafik 4-Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(TÜİK, 2024)

Not: 2024 verileri bulunmadığından 2022 verilerinden faydalanılmıştır.

Çizelge 21-2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Bayburt Belediye Başkanlığı, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesisi Türü			Mevcut Kapasite si (ton/gün)	SAİS Kabini Durum u (var/yo k)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarj ı (var/y ok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
		Var	İnşa/pla n aşaması nda	Yok	Fizik sel	Biyolo jik	İler i							
İl Merkezi	Bayburt Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi	X				X		7000 m ³ /gün	Var	0,081 m ³ /sn	Çoruh Nehri	Yok	83.676	Yok
İlçeler														

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

İlimizde 2006 yılında faaliyete geçen organize sanayi bölgesi 218 hektar alana sahip olup 127 adet parsel bulunmaktadır. Bu parsellerden 21 adedi tahsis edilmiş olup 106 adet parsel boş bulunmaktadır. Bu parsellerden; 6 adet parsel (5 adet firma) üretiminde, 10 adet parsel (3 adet firma) inşaat aşamasında ve 3 adet parsel (2 adet firma) ise ruhsat aşamasında, 2 adet parsel (2 adet firma)9 üretime ara vermiştir. Bu işletmelerde; taş ve mermer, çay ve un paketleme, civciv yem ürünleri, poşet ve ambalaj malzemeleri üretimi, süt işleme tesisleri bulunmaktadır.

2020 yılı itibariyle ilimizde hukuki statüsü bakımından 3 adedi faal (OSB, 21 Şubat KSS, SS Kayışkiran) ve 1 adedi terkin (Eski Sanayi Sitesi) olmak üzere toplam 4 adet sanayi bölgesi bulunmaktadır.

Çizelge 22 -2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
OSB	faal		Yok		-	
21 Şubat küçük sanayi sitesi	faal		Yok	Paket atık su arıtma tesisi	-	
Kayışkiran toplu iş yeri yapı koop.	faal		Yok		-	
Eski sanayi sitesi	faal		Yok		-	

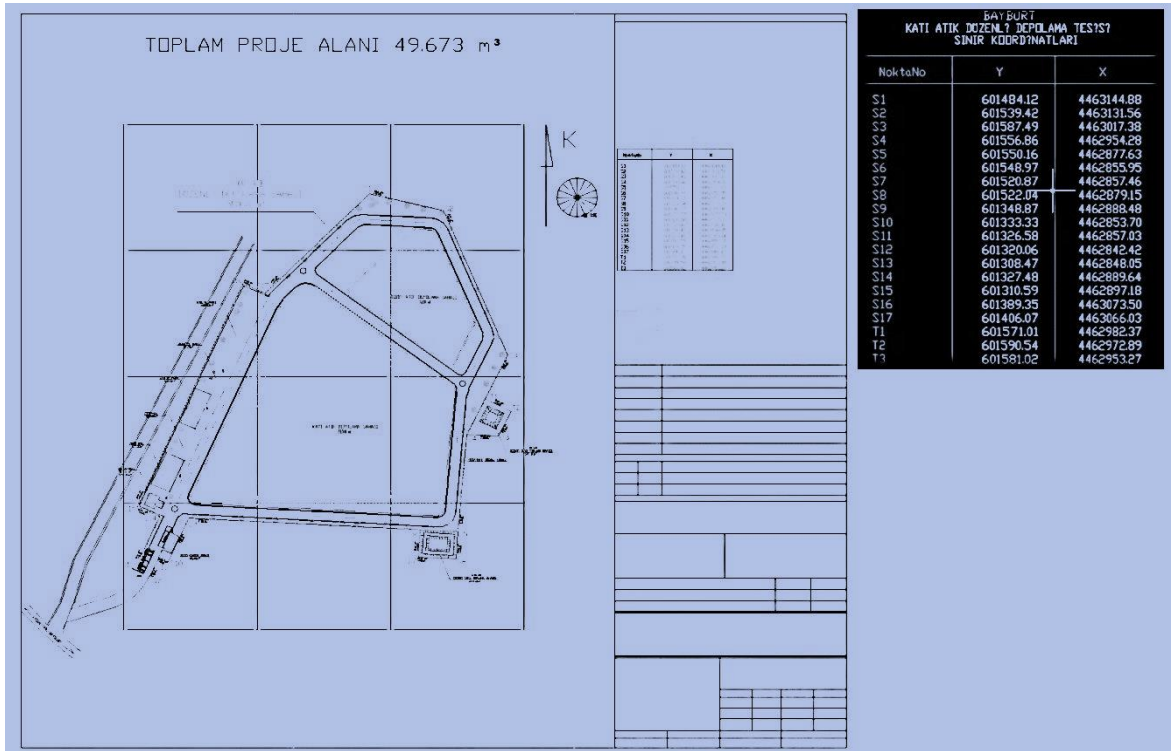
*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge 23-2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT’si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesis	-	-
Turizm Tesis veya Site Yönetimi	-	-
Diğer	-	-

B.6.3. Katı Atık Düzenli Depolama Tesisleri

Şekil B.5- Katı Atık Düzenli Depolama Tesisi Vaziyet Planı

İlimizde belediye sınırları içerisinde katı atık sistemi yoktur. Ancak Belediyemiz tarafından Bayburt – Gümüşhane Katı Atık Birliği tarafından kurulan katı atık toplama alanına taşınmaktadır. Yalnızca evsel nitelikli atıklar depolanmaktadır. Sızıntı suları sızdırmaz havuzda toplanarak depo alanı üzerine tekrar fiske yardımıyla püskürtülerek sızıntı suyunun yeraltı ve yerüstü sularına karışması önlenmektedir.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Atıksuların geri kazanımı ve tekrar kullanılması ile ilgili herhangi bir çalışma mevcut değildir.

Çizelge 24-2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu
(Bayburt Belediyesi, 2024)

ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI								
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Eko lojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	Diğer Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	TOPLA M (m ³ /yıl)
2.555.000	0	0	0	0	0	0	0	2.555.000

B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1 Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş saha bulunmamaktadır.

B.7.2.Arıtma Çamurlarının Toprakta kullanımı

İlimizde atıksu arıtma tesisi yeni kurulduğundan yeterli arıtma çamuru henüz bulunmamaktadır.

B.7.3.Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

“Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği” kapsamında ilimizde Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması projesi sunulmuş ancak faaliyetleri devam ettiği için bugüne kadar herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

B.7.4.Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliği

Tarımsal faaliyetler ile oluşan toprak kirliliğine yönelik yapılan çalışmalar hakkında herhangi bir bilgi elde edilememiştir.

Çizelge 25-2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Bayburt İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	1.906	47.666
Fosfor	1.194	
Potas	0	
TOPLAM	3.100	

Çizelge 26-2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(Bayburt İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Bitki zararlıları ile mücadele	0,69	2.000
Herbisitler	Yabancı ot mücadelesi	4,4	2.200
Fungisitler	Bitki zararlıları ile mücadele	0,37	370
Rodentisitler	Tarla faresi ile mücadele	0,40	400
Nematositler		0	0
Akarisitler		0	0
Kışlık ve Yazlık Yağlar		0	0
Diğer		0	0
TOPLAM		5,86	4.970

Çizelge 27-2024 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

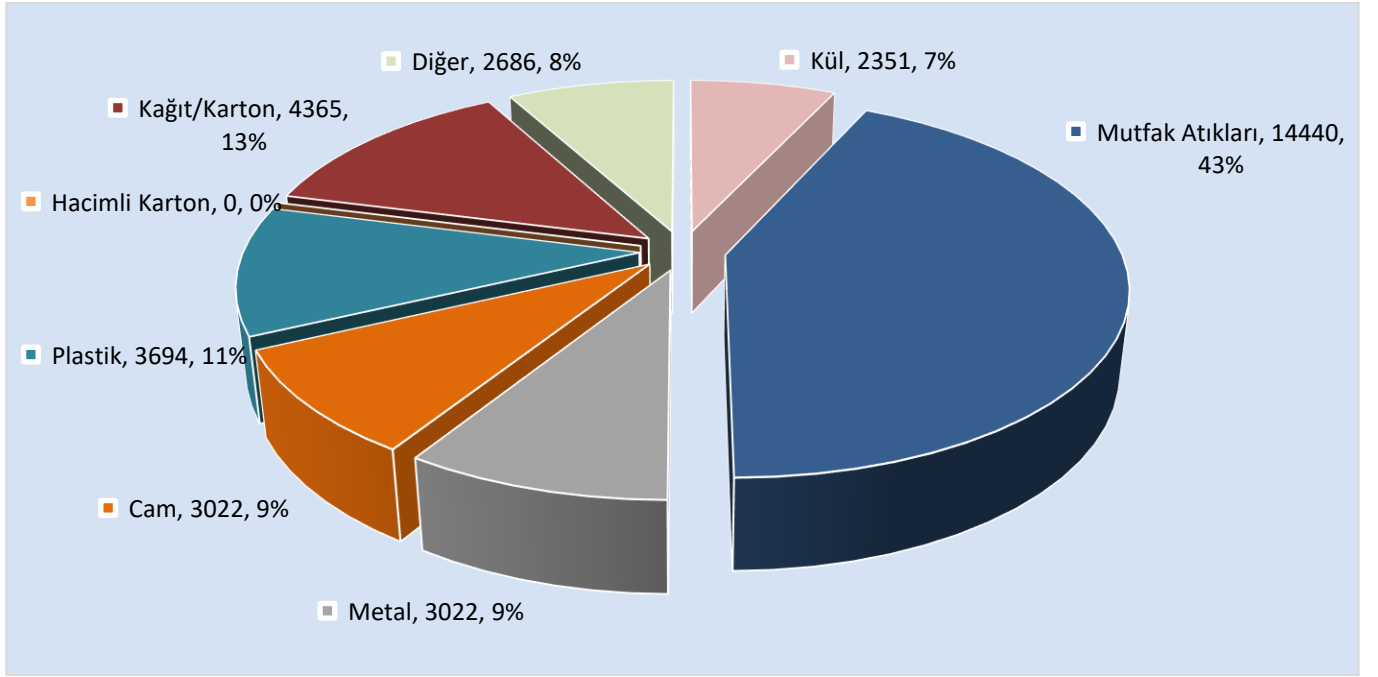
(Bayburt İl Tarım Orman Müdürlüğü, 2024)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)
Yok	-	-	-	-

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

İlimizde, 2021 yılı itibariyle toplanan katı atık miktarı 1200ton/gün, Tıbbi atık miktarı ise 97114kg/yıldır. Tıbbi atıklar hariç Bayburt Katı Atık Tesisinde toplanmaktadır. Çöpün atık kompozisyonu bilinmemektedir. Düzenli depolama alanındaki atık sular sızdırmaz depolama alanında biriktirilerek, depolama alanının üzerine fiskiye ile geri dönüşüm yapılmaktadır. Düzenli depolama alanında mekanik ayırma tesisi bulunmaktadır.

Grafik 5-2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu
(Bayburt Belediyesi, 2024)

Çizelge 28-2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/ belediye/ birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Bayburt Belediyesi,2024)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / İlçe Belediyeleri/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus	Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
				Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
BAY-GÜ KAB	Bayburt Belediyesi			22.602,86	18.602,96		Birlik	X	Mekanik Ayırıştırma	Yok	Var	
BAY-GÜ KAB	Aydıntepe Belediyesi			0,8	0,77664		Birlik	X				
BAY-GÜ KAB	Arpalı Belediyesi			0,630	0,62989		Birlik	X				
BAY-GÜ KAB	Bayburt İl Özel İdaresi			2.900	2.894,29		Birlik	X				
BAY-GÜ KAB	Demirözü Belediyesi			0	0		Birlik	-				
BAY-GÜ KAB	Gökçedere Belediyesi			0	0		Birlik	-				
İl Geneli				25.504,29	21.498,65653							

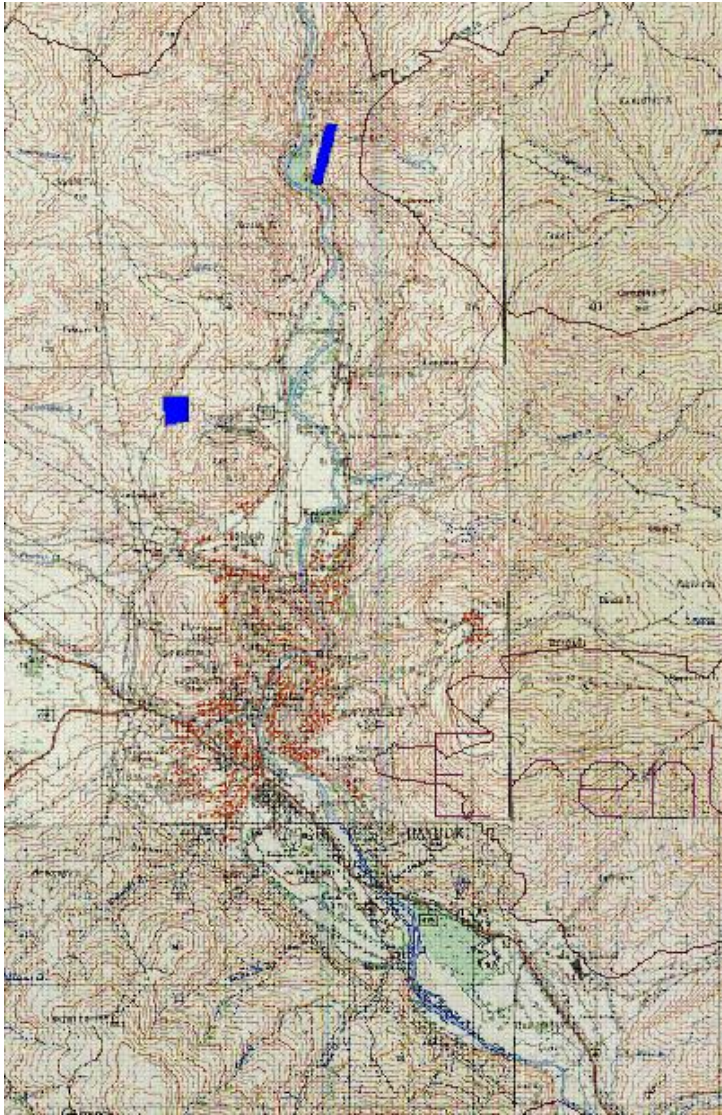
*Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız.

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıklar

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Bayburt Belediyesinin belirlediği 46.246 m² ve 46.575 m² alanlara sahip 2 adet alan belirlenmiş olup, miktarı 600 m³ ve toplama alanı Demirözü Belediyesi Hafriyat Sahasıdır.

Çizelge 29-2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
Bayburt Belediyesi,2024)

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
Bayburt Belediyesi	22.600	53.100	-	-	2	-	-	2
İl Geneli (Toplam)	22.600	53.100	-	-	2	-	-	2

Harita 4-Bayburt Belediyesi Hafriyat Atıkları Alanları
(Bayburt Belediyesi-2024)

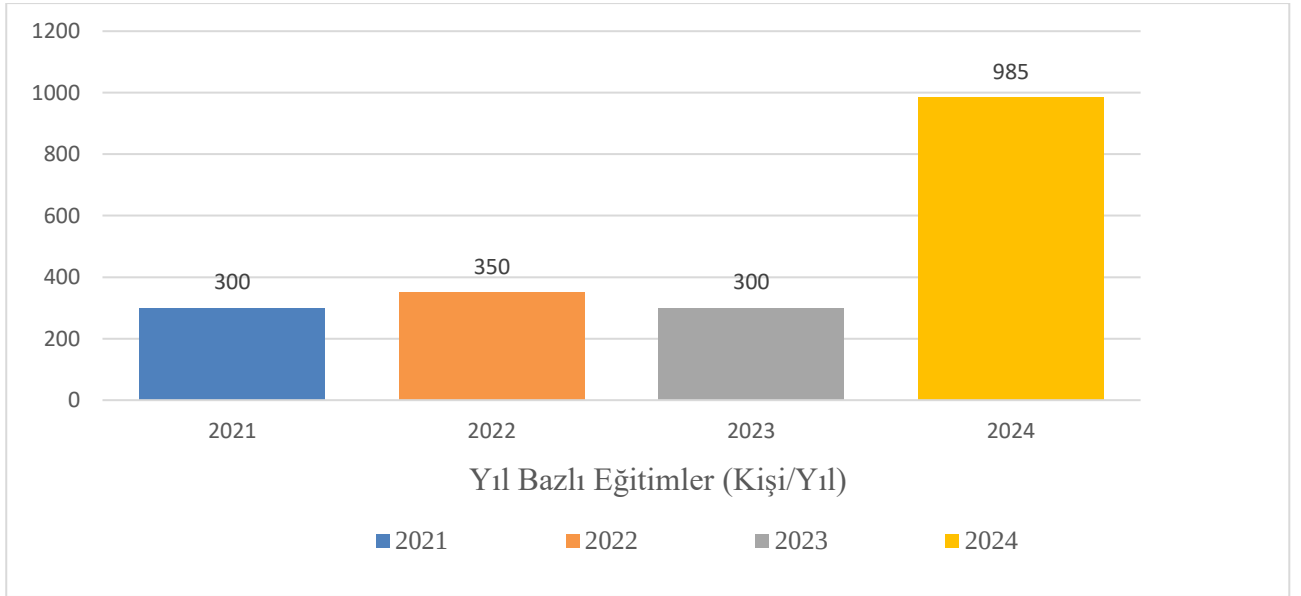
C.3. Sıfır Atık Yönetimi

Bayburt ilinde Sıfır Atık Projesi kapsamında nihai hedef 2023 olmak üzere çalışmalar başlatılmıştır. Aşamalı olarak kamu kurum ve kuruluşları ve eğitim kurumları projeye geçiş amaçlı eğitimler verilmekte ve konuya ilişkin takipler yapılmaktadır.

C.3.1. Eğitimler

Bayburt ilinde Sıfır Atık Projesi kapsamında çeşitli eğitimler verilmektedir. Atık önleme ve atıkları kaynağında ayırma konusunda bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır.

2024 yılında sıfır atık kapsamında 985 kişiye eğitim verilmiştir.

Grafik 6-Yıllar bazında Bayburt ilinde sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı

(Bayburt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Bayburt ilinde atık getirme merkezi bulunmamaktadır.

Çizelge 30-2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/ Mobil Atık Getirme Merkezleri

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

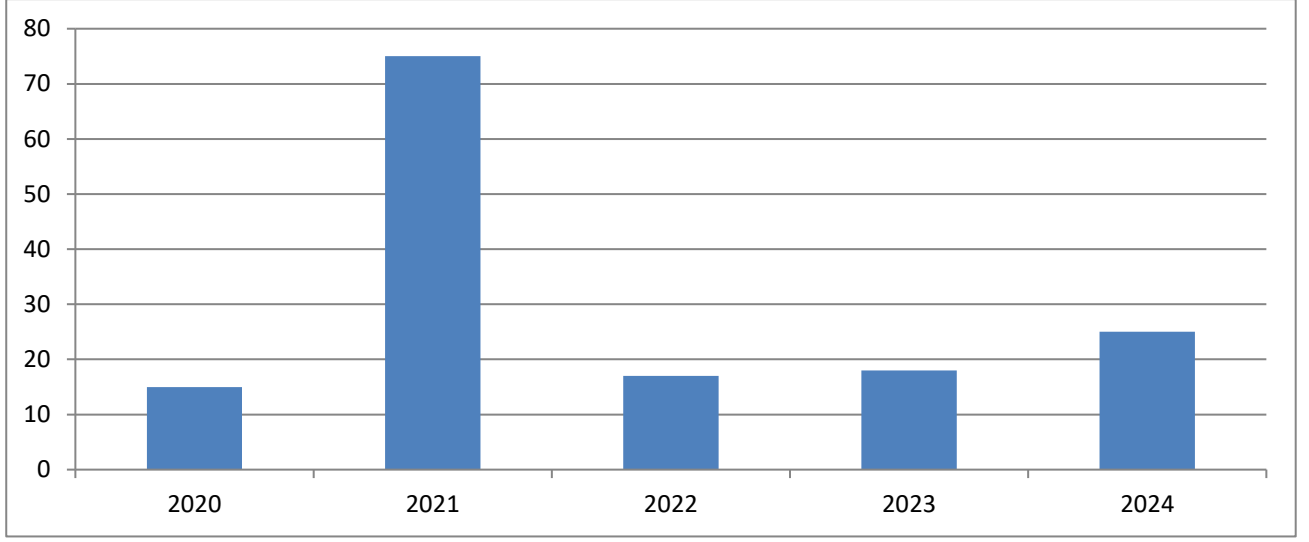
Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	-	-	-	-
Mobil Atık Getirme Merkezi	-	-	-	-
Mobil Atık Getirme Merkezi	-	-	-	-

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

Çizelge 31-2020 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı

(Sıfır Atık Bilgi Sistemi,2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	0
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisi	10
Alışveriş Merkezi	0
Belediye	0
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	2
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisi	7
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	1
Diğer	6
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	43
Havalimanı	0
İl Özel İdaresi	0
İş merkezi ve Ticari Plaza	1
Kafeterya ve Restoranlar	0
Kamu Kurum ve Kuruluşu	28
Kargo şirketleri	4
Konaklama İşletmeleri	4
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	0
Liman	0
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	0
Organize Sanayi Bölgesi	0
Sağlık Kuruluşu	2
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	0
Tren ve Otobüs Terminali	0
Zincir Marketler	49
Toplam Sayı	157

Grafik 7-Yıllar İtibariyle Sıfır Atık Sistemine Geçen İl Genelindeki Bina ve Yerleşkelerin Sayısı
(Sıfır Atık Bilgi Sistemi,2024)

C.4. Ambalaj Atıkları

Bayburt ili sınırları içerisinde 2022 Yılı ambalaj ve ambalaj atık miktarlarına ilişkin bilgiler bulunmamaktadır.

Çizelge 32-İlimizdeki 2022 Yılı Ambalaj Ve Ambalaj Atıkları İstatistik Sonuçları
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü-2024)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	10.100
Metal	200
Kompozit	0
Kağıt Karton	20.228
Cam	0
Ahşap	1.700
Karışık	107.510
Toplam	139.738

Ambalaj Bilgi Sistemine teknik aksaklıklardan dolayı ulaşılamamıştır.

Çizelge 33-2022 kayıtlı ekonomik işletme sayısı

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	17
Ambalaj Üreticisi Sayısı	1
Tedarikçi Sayısı	2

Ambalaj Bilgi Sistemine teknik aksaklıklardan dolayı ulaşılamamıştır.

Çizelge 34-2022 yılında Bayburt ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı

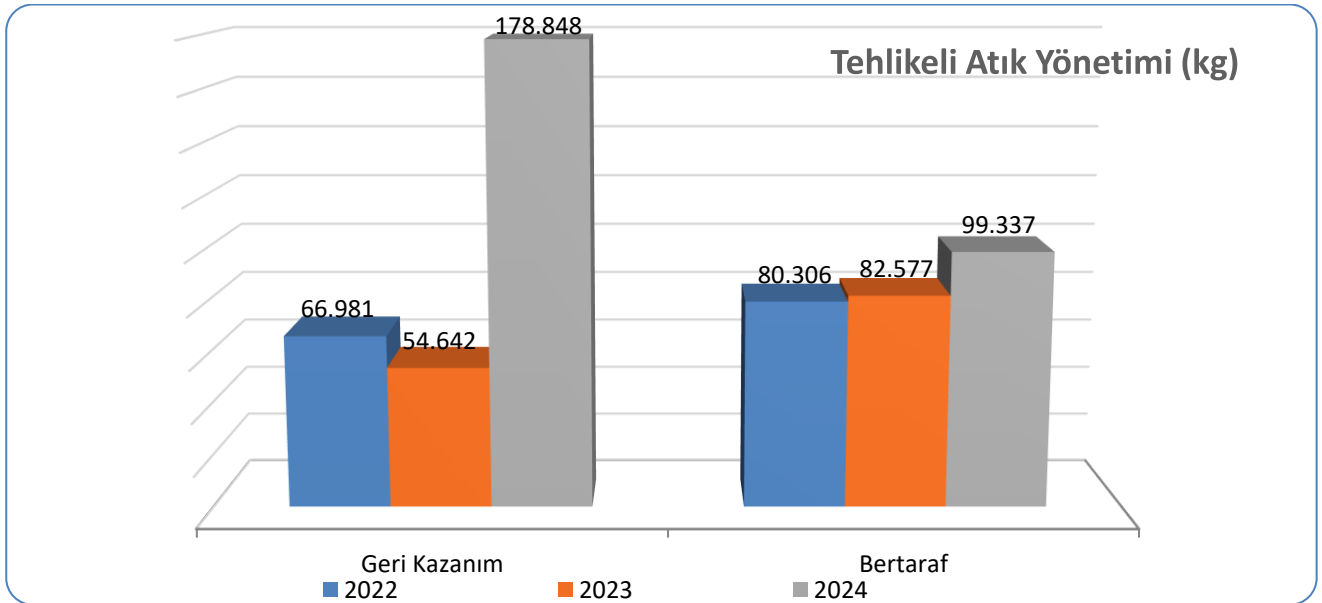
Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesis (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
0	0	0	0

Çizelge 35-2022 Yılında Bayburt İlinde Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisi Sayısı

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesis (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
0	0	0	0	0	0	0	Şekil tablosu ögesi bulunamadı.

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizdeki tehlikeli atıklar; tıbbi atıklar, atık pil ve aküler, atık madeni yağlardan oluşmaktadır. Sanayi kaynaklı tehlikeli atık bulunmamaktadır.

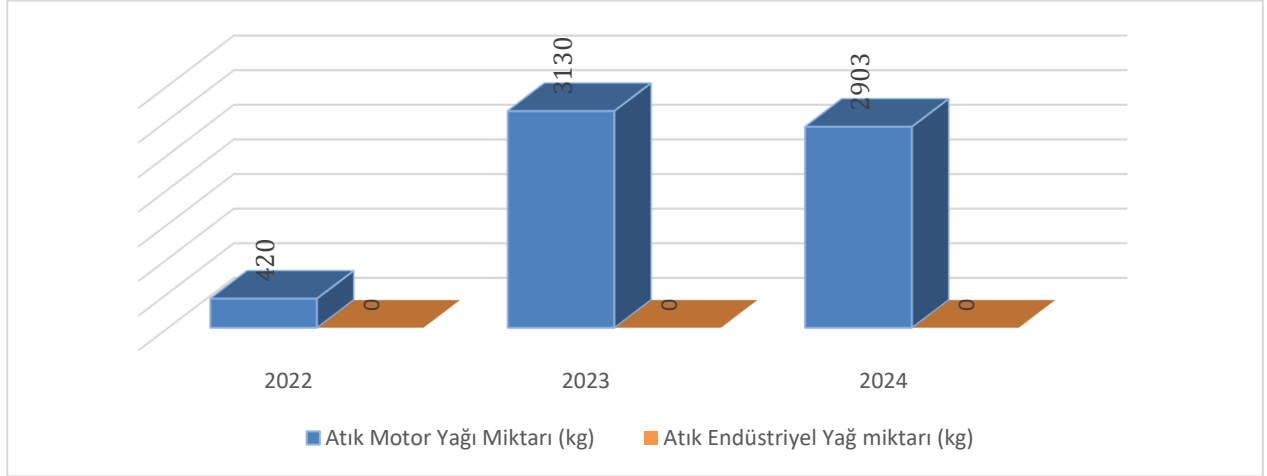

Grafik 8-Yıllar itibariyle atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi (Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi,2024)

Çizelge 36-2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarları (Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (kg)
Geri Kazanım (R)	1.182,864
Bertaraf (D)	80,306

C.6. Atık Yağlar

Grafik 9 – Atık Yağlar

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

& Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilmektedir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Çizelge 37-2022 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Geri kazanım* (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
170	0	0	150

& Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge 38-Bayburt İlinde Yıllar İtibariyle Toplanan Atık Akü Miktarı (Kg)*

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

2019	2020	2021	2022	2023	2024
3.160	15.850	105	350	4760	1.773

Kurşunlu Akümülatörler için kullanılan atık kodu 16 06 01*

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8-. Bitkisel Atık Yağlar

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 39-İlimizde 2022 Yılı İçin Atık Bitkisel Yağlarla İlgili Veriler

(Bayburt Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
0	0	0	0

Yeterli miktarda yağ depolanamadığı için Belediyeden veri alınamamıştır.

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler (ÖTL)

İlimizde “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yalnızca İl Özel İdaresi tarafından Lisanslı firmalara verilen Ömrünü Tamamlamış Lastik miktarları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çizelge 40-Bayburt ilinde 2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

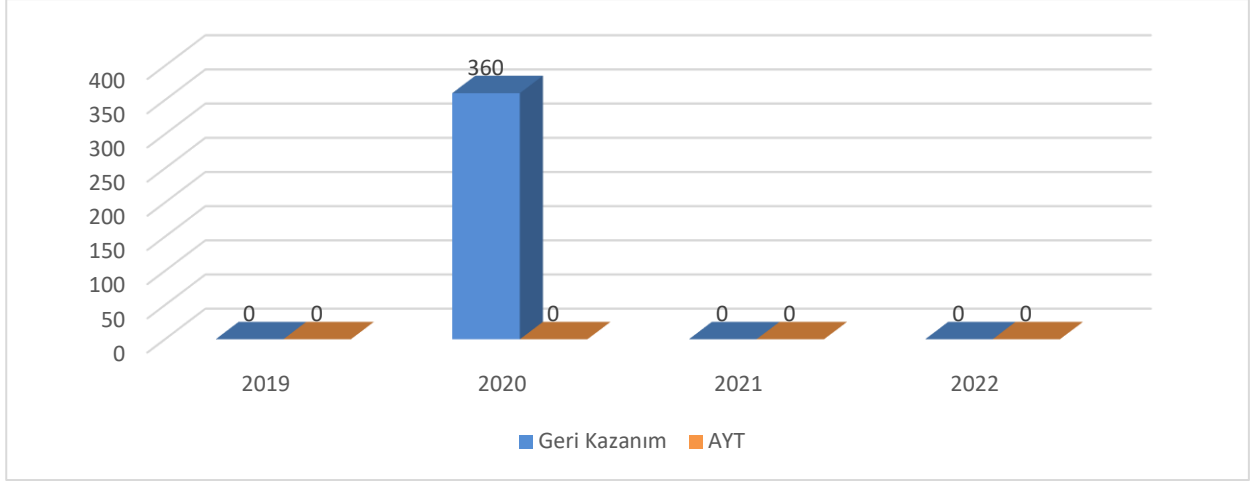
ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesis Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesis Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
-	-	-	-	-	-

Çizelge 41-Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

	2019	2020*	2021	2022
Geri Kazanım Tesis	-	360	-	-
AYT Tesis				

*Atık Yönetimi uygulamasında en son 2020 tarihinde ömrünü tamamlamış lastik beyanı yapıldığı görülmektedir.

Grafik 10-Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU, WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU, RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A’sında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A’sında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm²’den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm’den büyük ekipmanlar), küçük ekipmanlar (50 cm’den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm’den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Çizelge 42-Bayburt ilinde 2022 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Belediyeler Tarafından Oluşturulan AEEE Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE’lerin Toplanması Amacıyla Oluşturulan Aktarma Merkezleri Sayısı	Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriken AEEE Miktarı (ton)	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
-	-	-	-	-

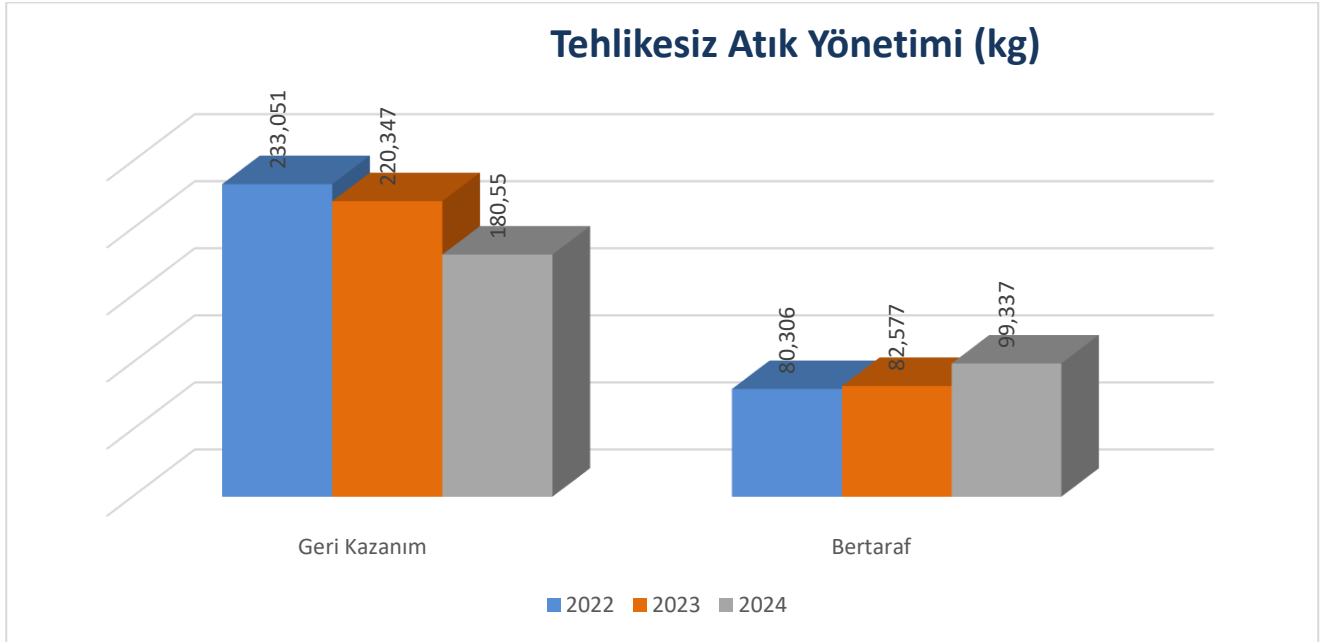
C.11. Ömrünü Tamamlamış (Hurda) Araçlar

2023 yılı itibariyle ömrünü tamamlamış araç girişi olmamıştır.

Çizelge 43-İlimizde 2022 Yılı Hurdaya Ayrılan Araç Sayısı
(Can Otopark ve Oto Kurtarma-2024)

Oluşturulan ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
1	1	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

Grafik 11-Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi

Çizelge 44-2022 Yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*)

ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	MİKTARI (Kg)
Geri Kazanım (R)	233,347
Bertaraf (D)	80,306

İlimizde tehlikesiz atık olarak, belediyeye ait katı atıklar, kızartmalık yağlar ve ömrünü tamamlamış lastiklerle ilgili veriler girilmiştir. Sanayiden kaynaklı tehlikesiz atık bulunmamaktadır.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir çelik sektörü bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

İlimizde atıksu arıtma tesisi mevcut olup, tesis kapasitesi düşük olup çok az bir miktar arıtma çamuru vardır, henüz bertaraf tesisine verilmemiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

Çizelge 45-2024 Yılında İlimiz İl Sınırları İçindeki Belediyelerde Toplanan Tıbbi Atıklar
(Atık Yönetim Sistemi,2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
Bayburt	X		X		93.363,00		X		X	Erzincan

Çizelge 46-İlimizdeki Yıllara Göre Tıbbi Atık Miktarı
(Atık Yönetim Sistemi/Atık Beyan Sistemi ,2024)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	55.806	53.522	54.200	50.874	97.114	102.186	74.510	79.095	93.363

C.14. Maden Atıkları

İlimizde maden atığı bulunmamaktadır.

Çizelge 47-İlimizdeki 2024 Yılı Maden Zenginleştirme Tesislerinden Kaynaklanan Atık Miktarı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2024)

Tesis Adı	İşlenen Cevherin Adı	Atık Miktarı (ton/yıl)	Bertaraf Yöntemi	Depolama sınıfı
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde oluşan Atıkların çevremizi kirletmeden toplanıp bertaraf edilmesi kapsamında ilgili kurumve kuruluşlarla gerekli ortak çalışmalar yapılmıştır.

Çizelge 48-İlimizdeki 2021 Yılı İtibariyle Bulunan Atık İşleme Tesisi Sayısı

(Bayburt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (1. Sınıf)	1
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (2. Sınıf)	-
Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (3. Sınıf)	-
Atık Yakma ve Beraber Yakma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	1
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	-
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	1
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	-
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Tesisleri	-
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	-
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	-
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Yeniden Kullanıma Hazırlama Tesisi	-
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Transfer Noktaları	-
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	-
Atık Yağ Transfer Noktaları	-
PCB Arındırma Tesisleri	-
Toplama Ayırma Tesisi	-
1. Tip Toplama Ayırma Tesisi	-
2. Tip Toplama Ayırma Tesisi	-
3. Tip Toplama Ayırma Tesisi	-

Kaynaklar:

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü,2025
- Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi
- Sıfır Atık Bilgi Sistemi

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluştaki bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

İlimizde “Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamına giren tesis bulunmamaktadır.

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme:

İlimizde konu ile ilgili herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kaynaklar:

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 49-2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	4	43	-
Yetki Devri Yapılan Kurum	-	-	-

D.2. Sonuç Ve Değerlendirme

İl Müdürlüğümüz tarafından katı yakıt satıcılarına yerinde inceleme yapılmaktadır.

Kaynaklar:

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

E.1. Flora

İlimiz flora açısından oldukça zengindir. Bayburt İlinde toplam 63 Familya 278 Cins 537 Takson damarlı bitki tespit edilmiştir. Bu bitki türlerinden 96 tanesi endemik olarak rapor edilmiştir. *Stachys Bayburtensis* (Çarşak Otu) ve *Silene Bayburtensis* (Bayburt Nakılı) isimli bitkiler hem endemik, hem de nesli tehlike altında türlerdir. Literatür de Bayburt ilinde olduğu belirtilen *Cirsium ekimianum* (Ak Kangal) bitkisi de nesli tehlike altında olan bir türdür.

Tohumsuz bitkilerde ise 86 familyaya ait 678 tür tespit edilmiştir. Biyolojik çeşitlilik envanter çalışmalarına 2015 yılında başlanmış olup, 2017 yılı başında Biyolojik çeşitliliğimiz net olarak ortaya çıkacaktır.

İTRİ VE TIBBİ BİTKİLER; Halk arasında; ıtri bitkiler baharat, tıbbi bitkiler şifalı otlar olarak tanınmakta ve tüketilmektedirler. Bu bitkilerin birçoğu ülkemize özgüdür, Türkiye topraklarının dışında yetişmemekte yetiştirilememektedir, yani endemiktir.

Günümüzde başta ilaç sanayi olmak üzere boya, kozmetik ve gıda sanayinin her dalında bu tür bitkiler bolca kullanılmaktadır.

Çizelge 50-İlimizde Tabii Olarak Yetişen Tıbbi Ve İtri Bitkilerden Bazıları

GENEL ADI	MAHALLİ ADI	BİLİMSEL ADI
Adaçayı	Dadırac	<i>Salvia officinalis</i>
Atkuyruğu	Bürüncük	<i>Equisetum arvense</i>
Ayrık	Ayrık	<i>Agropyron repens</i>
Ballıbaba	Emzik	<i>Lamium purpureum</i>
Banuotu	Deli badbad	<i>Hyoscyamus niger</i>
Boğa diken	Devediken	<i>Eryngium campestre</i>
Boynuzlu gelincik	Deli haşhaş	<i>Glaucum corniculatum</i>
Böğürtlen	Mora	<i>Rabus fruticosus</i>
Civanperçemi	Paspenek	<i>Achiella millefolium</i>
Çivitotu	Çadır otu	<i>İshatis tinctoria</i>
Ebegümeci	Ebem ekmeği	<i>Malva silvestris</i>
Gelincik	Haşhaş	<i>Papaver rhoeas</i>
Yabani hardal	Manalık	<i>Sinapsis arvensis</i>
Hindiba	Çatlankuş	<i>Cichorium intybus</i>
Isırgan otu	Sırgan otu	<i>Urticae dioica U. Urens</i>
Kamış	Kamış	<i>Fragmites spp.</i>
Kekik	Kekik	<i>Thymus spp.</i>
Kökboya	Kökboya	<i>Rubia tinctorum</i>
Kuşburnu	Kuşburnu	<i>Rosa canina</i>
Dulavrat otu	Şaplak	<i>Artium lapa</i>
Öksürük otu	Çoroşbozan	<i>Tutsilago farfara</i>
Papatya	Papatya	<i>Matricarya Chamomilla</i>
Peygamber Düğmesi	-----	<i>Centaurea cyanus</i>
Sığır kuyruğu	Sığır kuyruğu	<i>Verbascum spp.</i>

Sinirli ot	Baęa yapraęı	Plantago major
Şahtere otu	-----	Fumaria officinalis
Kadın tuzluęu	Kızanbuk	Berberis vulgaris
Alıç	Alıç	Crataegus spp.
Yalancı ięne	Sincan dikenı	Hyppophae rhamnoides
Kan damlası	Kurt haşhaşı	Adonis flammea
Çakşır otu	Çaşır	Ferula elaeochytris
Kara hindiba	Ezeze	Taraxacum officinale
Çoban değneęi	Ebemekmeęi	Polygonum aviculare
Çengel sakızı	Ağaç süpürgesi	Chondrilla juncea

Kaynak:Prof. Dr. Ahmet GÜNCAN (10. Yılında Bayburt Sempozyumu)

E.2. Fauna

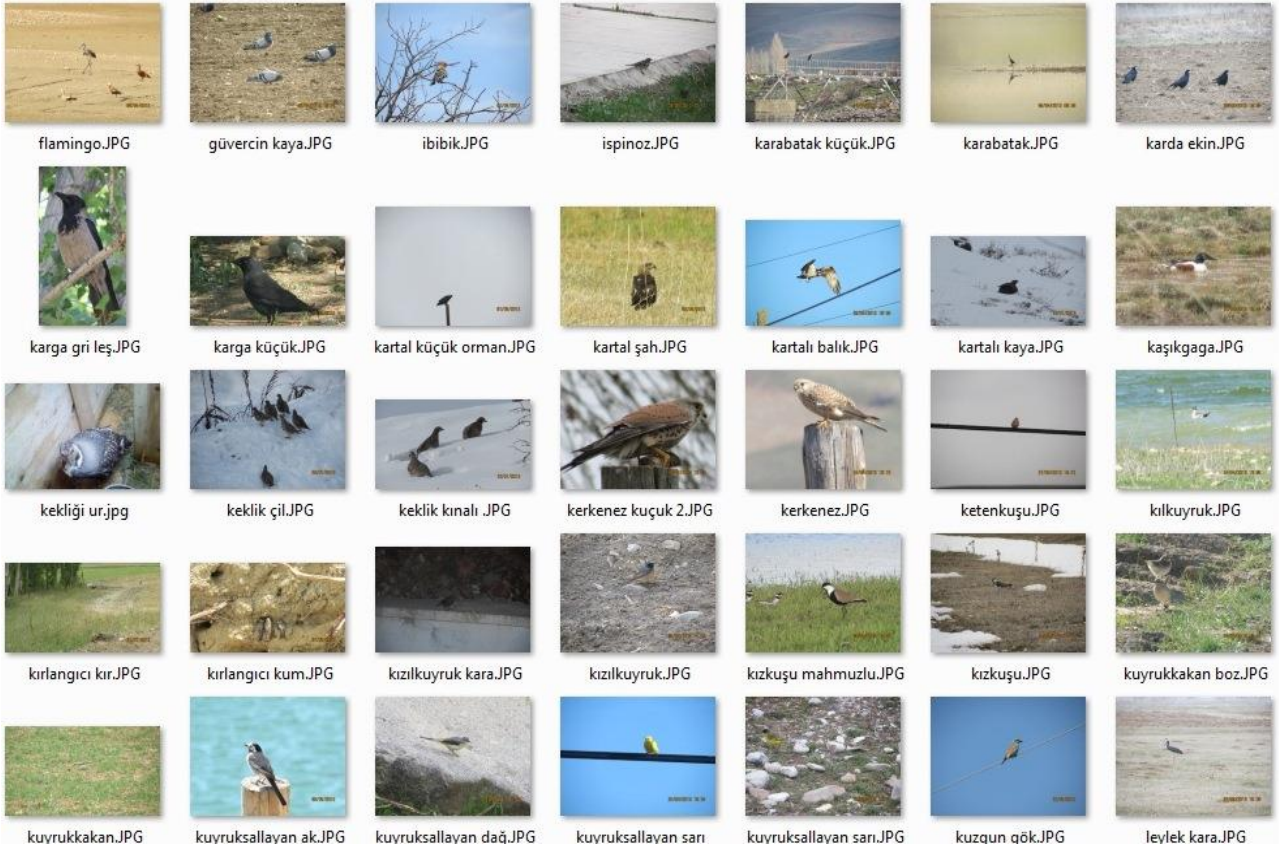
İlimizde 52 familyaya ait toplam 271 kuş türü tespit edilmiştir. Bunların 140 türü yerli, 131 türü ise göçmen ve ziyaretçidir.

İlimizde:

- 17 familyaya ait 48 memeli,
- 3 familyaya ait 10 iç su balığı,
- 14 tür yılan, 14 tür kertenkele ve 2 türde kaplumbaęa olmak üzere 30 tür sürüngen,
- 2 tür semender ve 4 tür kurbağa olmak üzere 6 tür çift yaşıar,
- 6 böcek takımından 42 familyaya ait 241 tür ve Gastropodea sınıfına ait familyadan 5 omurgasız tür, tespit edilmiştir.

Soğanlı Dağlarının doğusunda, merkezi Kaçkar Dağları olan bölge, Önemli Kuş Sahası (IBA) ilan edilmiştir. Bu alan Trabzon, Rize, Artvin, Bayburt, Gümüşhane, Erzurum illerine doğru uzanır.

2012-2017 döneminde yaptığımız çalışmalar sonucu 122 tür kuş fotoğraflanarak teşhis edilmiştir. Çalışmalar devam etmektedir.

E.3. Ormanlar ve Milli Parklar

Orman alanları, Bayburt İli bitki örtüsü açısından çeşitlilik göstermesine rağmen zengin değildir. Yaz mevsiminin az yağışlı, kış mevsiminin de soğuk geçmesi bitki örtüsü bakımından bu tür sonuçlar doğurmuştur. İl arazisinin %4'ü (142 km²) ormanlık alandır. Çoruh Vadisi bölümlerinde Meşenin hakim olduğu dağınık ağaç toplulukları bulunmaktadır. Bazı yerlerde Sarıçam, Ardıç, Ahlat ve Yaban kavakları (Titrek Kavak) bulunmaktadır. Yörede bilinçsiz kesim, savaş ve yangınlar sonucunda orman alanları çok azalmıştır. Topoğrafik yapısı gereği il ormanlarının bulunduğu alanlar çok engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Alanın %50'sinden fazla kısmı sarp-engebeli arazi özelliği göstermektedir. Jeolojik yapı bakımından metamorfik, mesozoik-üst kratese tabakalarından meydana gelmiştir. Toprak yapısı itibarıyla haller ve serpentin ana kayadan oluşan toprak yapısı orman yayılışını daraltmıştır.

İl sınırları içerisindeki ormanların ağaç türlerine göre dağılımı (hektar); *Sarıçam*: 1.269, *Ardıç*: 3.252, *Meşe*: 8.009, *Kavak*: 297, *İbrelî-Karışık*: 216, *Yapraklı-Karışık*: 866, *İbrelî -Yapraklı Karışık*: 371, *Toplam*: 14.163

Göçten dolayı insan ve keçi baskısı azalınca orman alanlarında gözle görülür bir artış olmuştur. Ayrıca yapılan ağaçlandırma ve erozyon kontrol çalışması neticesinde bu alanlara ilaveten yaklaşık 2.500 Ha ormanlık alan oluşmuştur. Başlıca ağaç türleri; *Sarıçam* (*Pinus sylvestris*), *Huş* (*Betula litwinowii*), *Sapsız Meşe* (*Quercus petraea*), *İspir Meşesi* (*Quercus macranthera*), *Istranca Meşesi* (*Quercus hartwissiana*), *Katran Ardıcı* (*Juniperus oxycedrus*), *Boylu Ardıç* (*Juniperus excelsa*), *Söğüt*, *Sabin Ardıcı*, *Titrek Kavak*, *Keçi Söğüdü*, *Dağ Akçaağacı* vb. yaygın olduğu gibi; *Ahlat*, *Alıç*, *Yaban Eriği*, *Berberis*, *Kızamık*, *Yaban Elması*, *Yalancı İğde*, *Dağ Muşmulası*, *Tavşan Elması*, *Kuşburnu* türleri gibi ağaç, ağaççık ve çalı türleri de yaygındır. Diğer taraftan yörede son yıllarda çeşitli kavak türleri de yetiştirilmektedir.

2873 Sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında ilimizde 2 adet korunan alan bulunmaktadır.

-Yakupabdal Tabiat Parkı

- Kop Dağı Müdafaası Tarihi Milli Parkı

Yakupabdal Tabiat Parkı 02.12.2014 tarihinde ilan edilmiş olup, gelişim planı onaylanmıştır. Kop Dağı Müdafaası Tarihi Milli Parkı 15.12.2016 tarihinde ilan edilmiş olup, Uzun Devreli Gelişim Planı çalışmalarına başlamıştır. Ayrıca Uzungöl Özel Çevre Koruma alanının küçük bir kısmı ilimiz sınırları içindedir.

Yakupabdal Tabiat Parkı

Kop Dağı Şehitler Anıtı

E.4. Çayır ve Mera

Bayburt İli 2020 yılı sonu itibari ile 159 adet yerleşim yerinde mera tespit çalışmaları tamamlanmış ve 15 yerleşim yerinde çalışmalar devam etmektedir. 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında giren 157.618 ha çayır, mera harman yeri, eyrek yeri, otlakiye vb. vasfında arazi tesit edilmiştir.

E.5. Sulak Alanlar

İlimizde RAMSAR kapsamında statülü sulak alan bulunmamaktadır.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

Bayburt ili sınırları içerisinde tabiat anıtı bulunmamaktadır.

E.6.2. Tabiatı koruma alanları

Bayburt ili sınırları içerisinde tabiatı koruma alanı bulunmamaktadır.

E.6.3. Anıt ağaçlar

Bayburt ili sınırları içerisinde anıt ağaç bulunmamaktadır.

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

Bayburt ili sınırları içerisinde özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

D.6.5. Doğal Sit Alanları

Bayburt ili sınırları içerisinde 5 adet doğal sit alanı bulunmaktadır.

Çimağıl mağarası Bayburt ili Çimağıl Köyü Akdağ mevkiinde bulunan doğal sit alanıdır.

Kayalık tepe su alanı (Şifalı yılanlı Su) Kırkpınar (yılanlı) köyünde bulunan doğal sit alanıdır.

Ammonitiko rosso fasiyesi Kızıltepe Uluçayır, Kurbanpınar, Uluçayır ve Şingah yörelerinde bulunan doğal sit alanıdır.

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

İlimiz bulunduğu coğrafya itibarıyla çok zengin bir biyoçeşitliliğe sahiptir. Nüfus yoğunluğunun az olması ve yapılan ağaçlandırma çalışmaları sonucu orman varlığı gün geçtikçe artmaktadır. Özellikle Soğanlı dağları ve Kop dağları biyorezerv olarak çok önemlidir.

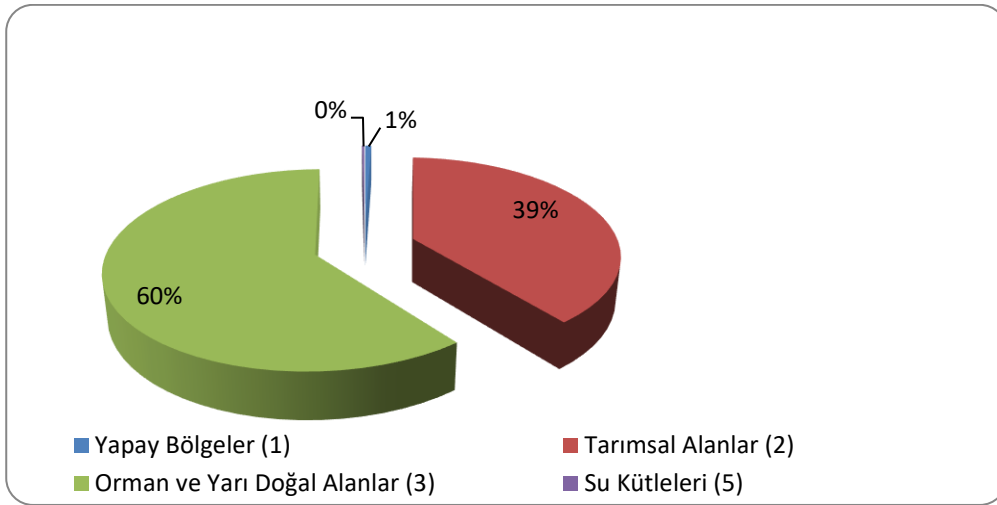
Kaynaklar

- Orman ve Su İşleri Bakanlığı 13.Bölge Müdürlüğü-2021

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Günümüzde arazi örtüsü değişimler hızlı olmakta ve kalkınmada ekonomik, ekolojik kararların bir arada düşünülmesi, rasyonel kaynak kullanımı, çevreye duyarlı arazi kullanım kararlarının alınmasına müdahale için bu değişimlerin daha hızlı tespit edilmesi ihtiyacı doğmuştur. Türkiye'nin 77.846.000 ha olan toplam yüzey alanının %34'ü tarım arazileri, %27'si ormanlar, %27'si çayır ve meralar, %11'i yerleşim yerleri, yol ve diğer alanlar, %1'i ise göllerden oluşmakta olup aşağıda gösterilmektedir. Belediye sınırları dahilinde yerleşim alanları 249 hektardır.

Grafik 12-İlimizde 2024 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Çizelge 51-İlimizin arazi kullanım sınıflandırılması

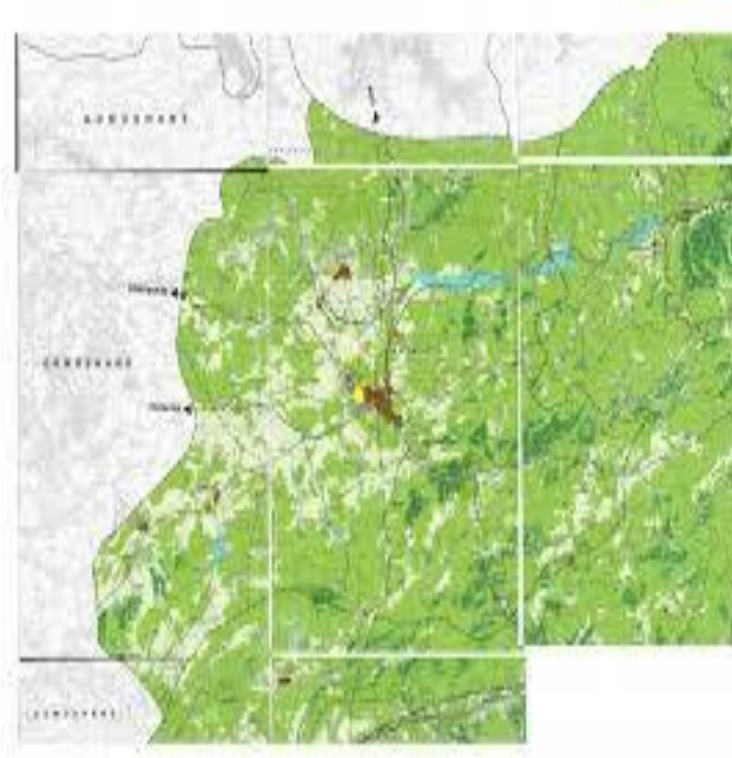
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

BAYBURT	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	2.034,67	0,54	2.074,99	0,55	1.906,37	0,51	1.993,97	0,53	2100,37	0,56
2) Tarımsal Alanlar	137.936,49	36,44	137.913,96	36,43	141.420,61	37,76	141.319,28	37,73	145100,67	38,74
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	238.416,32	62,98	238.358,21	62,97	230.839,56	61,63	230.853,29	61,64	226627,79	60,5
4) Sulak Alanlar	0,00	0,00	0	0,00	180,56	0,05	152,75	0,04	0	0
5) Su Yapıları	165,29	0,04	205,61	0,05	190,59	0,05	218,39	0,06	756,33	0,2
TOPLAM	378.552,77	100,00	378.552,77	100,00	374.537,69	100,00	374.537,68	100,00		100,00
KAYNAK	(https://corinecbs.tarimorman.gov.tr , 2025)									

Not: Corine veri tabanından ilimiz 2024 yılına ait sulak alanlar ile ilgili veriler alınamamıştır.

F.2. Mekânsal Planlama

F.2.1. Çevre düzeni planı

Harita 5-Çevre Düzeni Planı Haritası

İlimize ait onaylı çevre düzeni planı verilmektedir. Erzurum-Erzincan-Bayburt Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği (Plan Hükümleri, Plan Değişikliği Gerekçe Raporu) 1. No’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 102. maddesi uyarınca 28.02.2019 tarihinde onaylanmıştır.

Planlama Bölgesi içerisinde yer alan İllerde koruma-kullanma dengesinin kurulmasına yönelik politika ve stratejilerin oluşturulması, kentsel ve kırsal yerleşmelerinin kontrollü ve sağlıklı yönlendirilmesi, hassas alanların (kıyılar, ormanlar, mera, tarım, sulak alanlar doğal ve kültürel değerler vb.) korunmasının sağlanması amacıyla oluşturulmuştur. İlimiz çevresinde yapılacak tüm uygulamaların çevre düzeni planına uygun olarak yapılmasıyla yaşanabilir ve sürdürülebilir alanlar oluşturulması hedeflenmektedir.

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimiz tarım arazileri açısından önemli bir potansiyele sahiptir. Toprak kirliliği açısından bir problem bulunmamaktadır.

Kaynaklar

- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı (Corine Veritabanı)

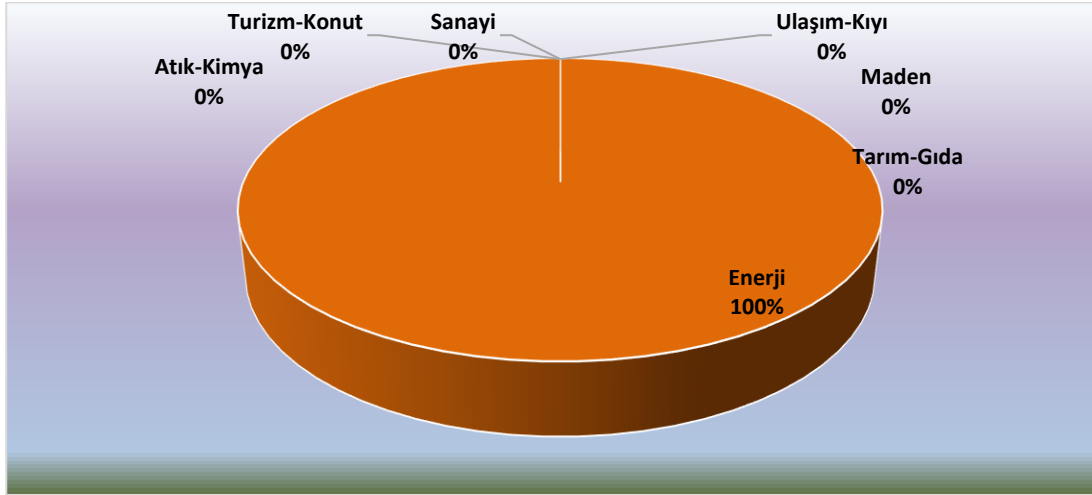
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. ÇED İşlemleri

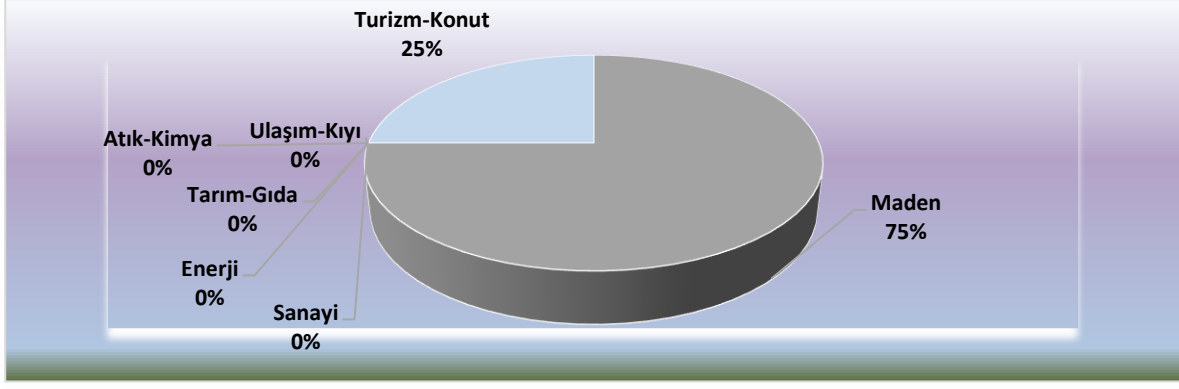
Çizelge 52-İlimizde Bakanlık Merkez Ve ÇŞİDİM Tarafından 2024 Yılı İçerisinde Alınan ÇED Olumlu Ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının Sektörel Dağılımı

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü – 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	3						1	4
ÇED Gereklidir								
ÇED Olumlu Kararı		3						3
ÇED Olumsuz Kararı								
İade/İptal								

Grafik 13-2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Grafik 14-2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 53-Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı

(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 4/2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
39	79	29	59	5	13	48	272

Çizelge 54-2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 4/2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
4	5	-	-	-	2	-	8

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 55-2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-İzin Yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	-	1	1
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	-	7	7
TOPLAM	-	8	8

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde 2024 yılı içerisinde toplam 1 adet Ek-2 kapsamında Geçici Faaliyet Belgesi, 4 adet ÇED Gerekli Değildir kararı, 3 adet ÇED Olumlu kararı verilmiştir. Grafik 27 verilen Çevre İzinlerinin 6 adeti Hava Emisyon ve 1 adedi atıksu deşarjı konulu olduğu için çizilmemiştir.

Kaynaklar

- Bayburt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

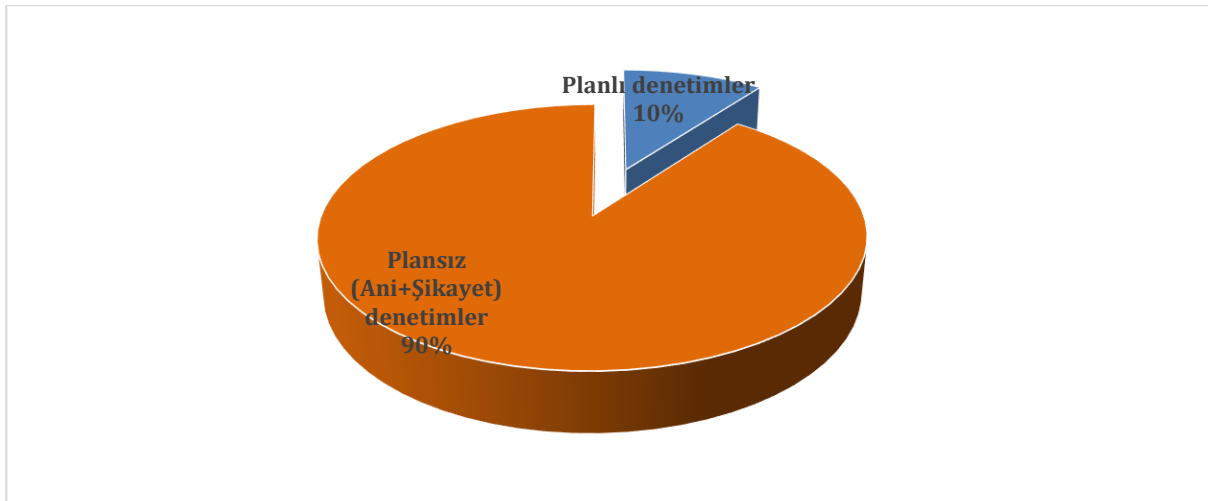
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izlemek amacıyla,
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 56-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	6
Plansız (ani+şikayet) denetimler	53
Genel toplam	59

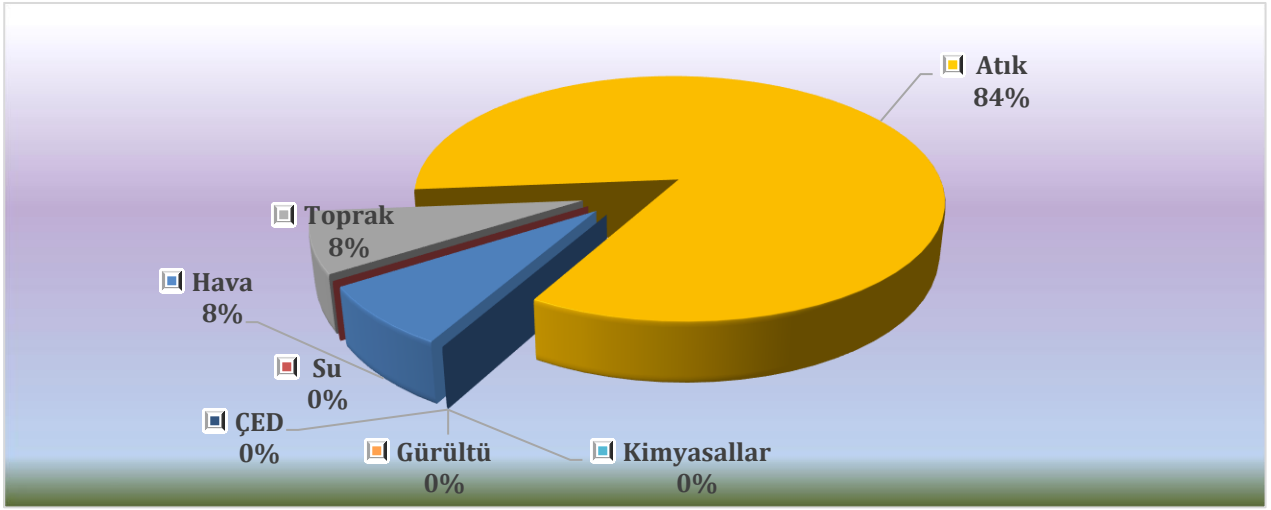

Grafik 15-ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 57-2024 Yılında ÇŞİDİM'e Gelen Tüm Şikâyetler Ve Bunların Değerlendirilme Durumları
(Çevre, Şehircilik Ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	2	0	2	22	0	0	0	24
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	2	0	2	22	0	0	0	24
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100		100	100				100

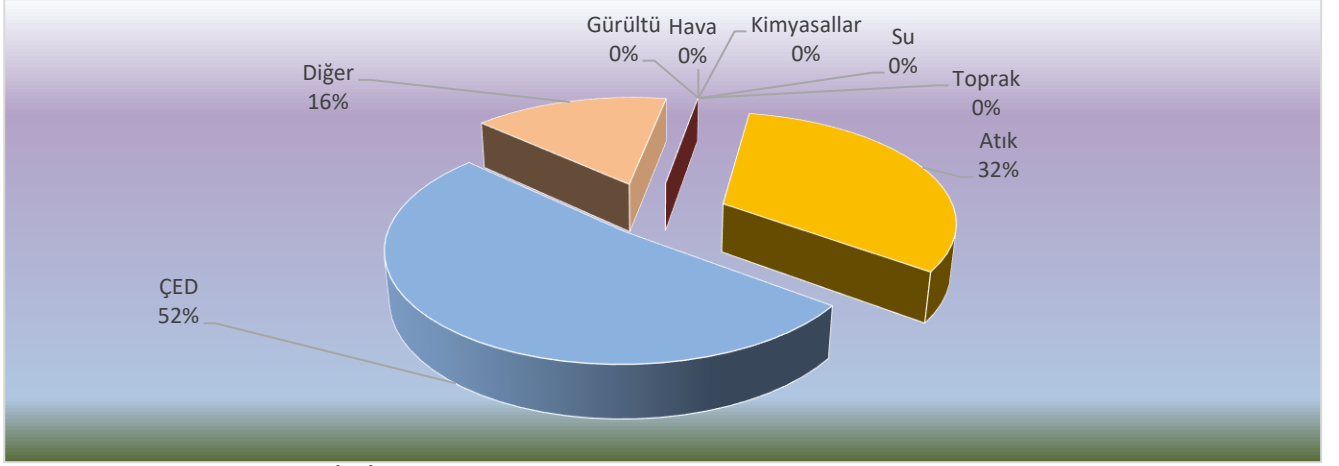

Grafik 16-2024 Yılında ÇŞİDİM Gelen Şikâyetlerin Konulara Göre Dağılımı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, e-denetim yazılımı– 2024)

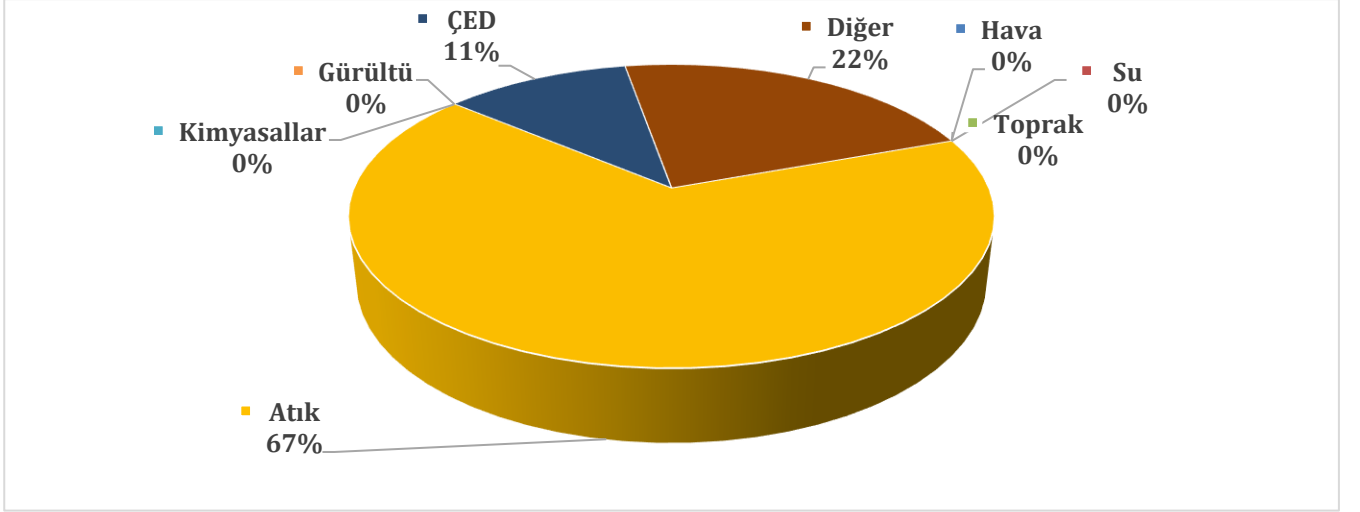
H.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge 58-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)				28.860			46.000,00	14.183,38	89.043,83
Uygulanan Ceza Sayısı				6			1	2	9

Grafik 17-2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 18-2025 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

2024 yılı itibarıyla İlimizde bulunan herhangi bir tesise durdurma kararı verilmemiştir.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

2024 yılı itibarıyla ilimizde 28 ani, 6 planlı denetim olmak üzere toplamda 59 denetim yapılmış olup toplam 9 adet idari yaptırım uygulanmıştır (89.043,83 TL)

Kaynaklar

- Bayburt Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI

Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

KSTK; belirli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve arıtma, işleme vb. faaliyetler için atıksu aracılığıyla taşınmasına ve tehlikeli/tehlikesiz atıkların taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla tesisler tarafından gerçekleştirilecek raporlamaya dayanan envanterin uluslararası tanımıdır.

Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır. Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü, üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

İlimizde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı sistemine kayıtlı tesis bulunmamaktadır.

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

24 okulda 985 öğrenciye eğitim verilmiştir.